

Katalikas, kurs neremia katalikškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR
PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., ŠVENTŲJŲ METŲ RUGSEJIS-SEPTEMBER, 25 D., 1934 M., No. 74.

KAINA 5 CENTAI

Hauptmaną Kaltina Lindbergho Sunaus Užmušime

New York — Rugs. 20 d. areštuotas Bruno Richard Hauptman, Vokietijos pilietis, kaltinamas pulkininko Lindbergho sunaus pavogime ir užmušime. Pas jį policija rado 13,750 dolerių tų pinigų, kuriuos pulkininkas Lindbergh buvo per tarpininką Dr. Condon sumokėjęs už jo sunaus paliosavimą. Lindbergh sūnus rastas negyvas netoli namų.

Hauptmanas yra staliorius ir policija susekė, kad jis yra dirbęs netoli Lindbergho namų. Jie surado, kad medžiaga iš kurios buvo padarytos kapečios, kurios buvo vartotos vaiko pavogime, buvo paimta iš tos vietos, kur Hauptmanas seniau dirbo.

Hauptmano žmona ir gimnaitis Hans Mueller taipgi buvo policijos sulauktyti. Policija sako, kad Hauptmano rašysena yra ta pati kaip ant laiško, kuriame buvo Lindberghui siunčiami, reikalaujant pinigų už sunaus paliosavimą.

Dr. John A. F. "Jafsie" Condon, kuris vaiko dolerių už sunaus paliosavimą sako, kad Hauptmanas yra tas pats asmuo, kuriam jis pinigus įdavęs. Taip pat nustatyta, kad Hauptmanas yra tas pats asmuo, kuris šoferiui davęs dolerį, kad nuvežtų laišką Dr. Condonui.

Hauptmanas ginasi ir sako, kad tuos pinigus, kuriuos policija rado paslėptus jo draugas, išvažiavęs į Vokietiją. Tas draugas vėliau miręs ir tik jam mirus jis pradėjęs pas jį palikti pinigus vartoti.

Išaiškinimui šio baisaus nusikaltimo pradžią padarė Walter F. Lyle, darbininkas gazolino stoty, kuriam Hauptmanas užmokėjo už gazoliną auksine dešimtaine. Tokios dešimti-

nės buvo iš apyvartos išimtos ir Lyle nušėbo ją pamatęs. Užsirašęs Hauptmano automobilio numerį, jis tuojaus dešimtinę nušėbo į banką, kur patikrinta, kad ji yra viena iš tų, kurias pulkininkas Lindberghas per Dr. Condon sumokėjo už jo sunaus grąžinimą. Pranešta policijai, kuri tuojaus pradėjo Hauptmaną sekti ir pagaliau jį suėmė.

Nustatyta, kad 1932 metais, tuoj po gavimo pinigų nuo Dr. Condon, Hauptmanas bandė grįžti Vokietijon. Balandžio mėnesyje 1932 metais jis atidarė sąskaitą pas vieną biržos meklėrį. Šioje jo sąskaitoje būdavo iki 25,000 dolerių pinigų.

Sužinota, kad Hauptmanas atvažiavo Amerikon nelegaliai iš Vokietijos 13 metų atgal. Vokietijoje jis buvo nuteistas sėdėti kalėjime penkis metus už pavogimą 1000 markių. Po keturių metų jis buvo paleistas iš kalėjimo sąlyginiai ir tada atvažiavo Amerikon.

Policijos agentai mano, kad tą vakarą, kada Lindbergho sūnus buvo pavogtas, vagis lipdamas kopečiomis iš antrojo namų aukšto paslydo ir nukrito žemėn, pats susižeisdamas ir sužeisdamas vaiką, kuri jis vėliau paliko negyvą miškelyje. Yra žinių, kad apie tą patį laiką Hauptmanas lankėsi pas gydytoją, nes jis buvo koją susižeisęs.

New Jersey valstybės gubernatorius pasirašė varantą, kuriuo Hauptmanas kaltinamas žmogžudystėje ir jis bus greičiausiai teisiamas toje valstybėje, kur piktadarystė padaryta.

O, Vilniaus nepamiršk, lietuvi! Čia ne tik tavo praetis, Čia tavo ir ateitis.

Maironis.

Kun. Strakauskui Padaryta Pavojinga Operacija

Lowell, Mass. — Pereitą trečiadienį, šv. Jono ligoninėje, kun. F. Strakauskui, šv. Juozapo par. klebonui, LDS. Literatinės komisijos nariui, pavojinga operacija gerklėje ir kakle.

ATVYKO LENKŲ SENATO SEKRETORIUS

I Kauną atvyko Lenkų Senato sekretorius, laikraštinkas A. Jašeckis. Jis aplankė kai kurias lenkų įstaigas Kaune ir nori susipažinti su jų veikimu Lietuvoje.

Šeštadienį, rugsėjo 22 d., pas kun. Strakauską buvo nuvykę lankyti kun. K. Jenkus iš So. Bostono ir kun. Morkūnas, MIC. iš Marianopolio Kolegijos, kuris vykdamas į Lowell sustojo So. Bostone ir iš ten abu nuvyko į Lowell.

Kun. F. Strakauskas išligoninės parvežtas į namus penktadienį, rugsėjo 21 d. Sergas sunkiai, bet yra viltis, kad su Dievo pagalba pasveiks.

Pasimelskime, kad Aukščiausias grąžintų mūsų vaidu kun. Strakauskui sveikatą.

Baisi Audra Japonijoje

Žuvo 1609 žmonės

Tokio, — Rugs. 22 d. baisi audra siautė Japonijos industrijos centre. Vėliausiomis žiniomis, audroje žuvo 1609 žmonių ir 4975 sužeista. Nuostolių padaryta apie 300,000,000 dolerių.

Pranešama, kad vien tik Osaka uoste 100 žmonių prigrėdė kada audra sudaužė į krantus 1600 laivų. Iš Takamatsu pranešama, kad 2350 žuvininkų laivų negrįžo ir spėjama, kad jie žuvo.

Nepilnos žinios pranešė, kad 13,674 namai buvo sugriauti, jų tarpe šimtai mokyklų ir valdžios namų. Apie 16,000 namų tapo apardytų.

PLANUOJA PERORGANIZUOTI UZDARYTĄ BANKĄ

Worcester, Mass. — Massachusetts bankų komisijonierius Arthur Guy užgyrė planą perorganizuoti uždarytą Worcester Bank and Trust Company. Jei indelininkai tam planui pritars, tai šis bankas bus sujungtas su Worcester County National Banku.

Planą įvykdytus, 4600 indelininkų tuojaus galėtų gauti 2,800,000 dolerių pinigais, kas reikštų, kad jie gautų apie 65 nuosimti jų indelių pinigais ir likusią sumą naujos bankos akcijomis.

WATERBURY, CONN.

40—VALANDŲ ATLAIDAI WATERBURY, CT.

Šio mėnesio 30 d., mūsų bažnyčioje prasidės 40 val. atlaidai. Pirmą pamokslą sumos metu sekmadienį, sakys Tėvas - Misijonierius dr. Morkūnas, MIC. Sekmadienio vakare sakys pamokslą kunigas Vincas Puidokas, Westfield Mass., švento Kazimiero parapijos klebonas.

Pirmadienio ryte, 9 val. sakys pamokslą kunigas Petras Karlonas iš New Britain, o pirmadienio vakare pamokslą sakys kunigas dr. Bružas, M. S., šv. Kazimiero parapijos (Nashua, New Hampshire) klebonas.

Antradienio ryte pamokslą sakys kunigas Edvardas Gradeckis iš Hartford, Conn., vakare pamokslą sakys kunigas Jonas Balakūnas iš Maspeth, Long Island, New York.

Bus daug svečių kunigų, kurie klausys išpažinčių.

Mūsų klebonas nuoširdžiai kviečia visus waterburiečius ir apylinkės lietuvius atsilankyti — duoti viešai Dievui, Pasislėpu-

Tekstiliečių Streiko Vadai Paklausė Prezidento

TROCKIS ITARIAMAS KAIRIŲJŲ ŠAMOKSLE

Madrid — Leon Trotzky, buvusias bolševikų komisar ir vėliau ištremtas iš Sovietų Rusijos yra itariam kaip dalyvis susekto šamokslo nuversti valdžią Ispanijoje. Yra žinių, kad Trockis buvo pastebėtas neseniai Catalonijos provincijoje.

Kairiųjų ruoštas šamokslas neįvyko, nes policijai pasisekė vieną iš jų vadų sučiupti su daug ginklų.

JAPONIJA DEMONSTRAVO KARINIUS ORLAIVIUS MANCHUKUO

Tokio — Tuojaus po to, kaip Manchukuo valstybė pasiuntė sovietams protestą notą prieš užėmimą jų teritorijos, eskadrilė, susidedanti iš 80 japonų kariškių orlaivių, išlėkė į Hsinking, Manchukuo valstybės sostinę.

Japonai tvirtina, kad orlaivii pasiuntimas nieko bendro neturi su Manchukuo nesusipratimais su Rusija, bet esąs tik draugiškumo ženklas, ir kad pasveikinti imperatorių Kang Teh užėmusį sostą. Imperatorius užėmė sostą kovo mėn. 1 d.

Rusija neseniai protestavo prieš japonus ir manchukuočius už suėmimą Rusijos piliečių, Kinų Rytų geležkelio tarnautojų, kurie kaltinami sabotavime.

St. Paul, Minn. — Rugs. 18 d., orlaivii pakilus lėktui iš šio miesto į Chicago su lakūnais Mel Freeburg, John Woodhead ir penkiais keleiviais, lakūnai pastebėjo, kad orlaivio ratai neveikia. Nusileidžiant orlaivii ratai būtinai reikalingi ir be jų nusileisti yra pavojinga.

Lakūnai tuojaus per radio pranešė aerodromui apie įvykusių nelaimę ir apsisukę grįžo į St. Paul. Grįžęs orlaivis virš aerodromo skrajojo veik dvi valandas, laukdamas progos nusileisti. Pagaliau, išpylė gazoliną, lakūnas Freeburg taip vykusiai nuleido orlaivį, nesužeisdamas keleivių. Orlaivii padaryta tik 50 dolerių nuostolių.

siam švenčiausiame Sakramente, garbė ir atlikti gerą išpažintį.

Novena prie šventos Terėsės

prasidės šio mėnesio 25 d. ir su pertrauka (per 40-tės dienas) bus laikoma iki pabaigos per 9 dienas.

ŠV. TEVAS DZIAUGIASI LIETUVOS EUCHARISTINIŲ KONGRESU

Jo Eminencija Kardinalas E. Pacelli rugpiūčio 16 d. J. E. Kauno Metropolitui J. Skvireckui parašė šio turinio laišką:

Vargiai galėčiau išreikšti, kaip apsidžiaugė šv. Tėvas, kai sužinojo, kad pirmasis visos lietuvių tautos Eucharistinis Kongresas turėjo gražiausio pasisekimo.

Mat Jo Šventenybei pranešta, kad tuo laiku daugybė tikinčiųjų, prieš tai paruoštų ir šv. Sakramento meile liepsnojančių, didžiomis miniomis ir maldingai ėjo prie šv. Komunijos, ir kad nesuskaitoma dvasininkų ir pasauliečių rikiuotė anoje džiaugsmingoje iškiloje Karalių Karaliui aklamacijos kėlė. Be to, tomis laimingiausiomis dienomis Lietuvos piliečiai regimai sudarė tikybos ir maldingumo sandorą su visų tautų Kunigaikščiu, išpažindami giliu įsitikinimu jo valdžią ir kiekvienas trokšdamas jai pasiduoti privačiame ir viešame gyvenime.

Kristaus Vietininkas pripažindamas užpelnytą pagyrimą surengusiems ši įvyki, kuris tikrai yra vertas pažymėti Lietuvos Bažnyčios metraščiuose, kartu ir labai linki, kad tikintieji, kurie su vyriausiais savo Viršininkais priešakėje žmonijos Išganytojui kызadėjo ištikimybę, ir auklėtų jį karštu maldingumu ir pareikštų šventais darbais.

Kad tas linkėjimas įvyktų, visų mūsų Tėvas tau ir kitiems Lietuvos Vyskupams ir jųjų avelėms gausiausiu palankumu teikia Apaštališkąjį Palaiminimą.

Su malonumu naudodamasis šia proga, reiškiu ir aš tinkamą pagarbą.

Jūsų Ekscelencijai atsidavęs

(pas.) Kard. E. Pacelli

ŽEMĖS REFORMA ISPANIJOJE

Madrid, Ispanija — Įsteigtus respubliką, buvo priimtas žemės reformos įstatymas. Einant tuo įstatymu, iki šiam laikui nusavinta didžiųjų dvarininkų 213,800 akrų žemės ir išparceliuota 8916 bežemių. Valdžia šioms naujakuriams yra paskolinusi kelis milijonus pinigų, kad jie galėtų tinkamai įsikurti.

WASHINGTON, — Francis J. Gorman, tekstiliečių streiko vadai, kalbėdamas per radio šeštadienį rugs. 22 d., vakare, pareiškė, kad streiko komitetas nutarė baigti streiką ir ragina visus streikierius grįžti darban pirmadienį rugs. 24 d.

Unijos vadai apsvaistę prezidento Rooseveltto prašymą baigti streiką ir gubernatoriaus Winant raportą, imdami dėmesin, kad tame raporte darbininkai yra užtariami, nusprendė, kad darbininkai yra laimėtojai ir tolimesnis streiko tęsimas būtų bergždžias darbininkų ir darbdavių kankinimas, nutarė visą ginčą pavesti trečiųjų teismui.

Jei streikieriai paklausys savo vadų, tai tuomi ir baigsis trijų savaitinių streikas, kuriame dalyvavo arti pusę milijono darbininkų.

SUSTREIKAVO AUKŠTESNIŲJŲ MOKYKLŲ MOKSLEIVIAI

Brockton, Mass. — Rugsėjo 21 d. apie 2500 aukštesniųjų mokyklų mokiniai suruošė protesto mitingą prieš mokyklos direktorių. Jie protestuoja prieš tai, kad šiais metais padarė mokslo dieną pusę valandos ilgesnę kaip peireitais metais.

Po mitingo keli šimtai karštuolių susirinko prie direktoriaus namų ir apmėtė supuvusiais pomidorais. Pagaliau, kada mokiniai langą išmušė, buvo pašaukta policija, kuri mokinius išsklaidė.

Protesto vadai nori visus mokinius išvesti iš streikų, kad priversti direktorių valandas sutrumpinti.

Tėvai nieko gero negali susilaukti iš tokių vaikų, kurie iš jaunų dienų moko nepaklusnumo vyresniesiems. Jei tie vaikai šiandien neklusos mokytojų, tai ryt neklausys tėvų.

ITALIJOS POLICIJA SIULOMA PAALAIKYTI TVARKĄ SAAR TERITORIJOJE

Paris — Kalbama, kad laike plebiscito Saar teritorijoje, sausio mėnesyje, tvarką palaikys italai policistai, kurie kalba vokiškai. Mussolini davęs šiam sumanymui savo sutikimą.

Saar teritoriją prieš karą buvo Vokietijos dalis, bet po karo atskirta. Darbar sausio mėnesyje gyventojai balsuos ar jie nori grįžti prie Vokietijos ar pasilikti kaip dalis Prancūzijos.

Prancūzai ir vokiečiai veda smarkiausią agitaciją ir bijodama, kad laike balsavimų gali būti susirėmimų, nes vieni kitiems nepasitiki ir todėl buvo sugalvota rinkimų metu paskirti 2000 vyrų bešališkos policijos. Jokia kita valstybė nesutiko leisti savo pavaldinių tai tarnybai, bet pagaliau gautas Mussolini sutikimas.

PREZ. ROOSEVELT TEKSTILIEČIŲ STREIKO KLAUSIMU

Hyde Park, N. Y. — Rugsėjo 21 d., prezidentas Rooseveltas atsisaukė į darbdavius ir darbininkus tuojaus baigti tekstiliečių streiką. Jis prastai, kad darbininkai tuojaus grįžtų darban ir kad darbdaviai priimtų atgal darban visus streikierius be išimties.

Prezidentas užgyrė jo paskirtos komisijos raportą ir mano, kad darbininkams grįžus darban visus nesusipratimus darbininkų su darbdaviais bus galima baigti, jei abi šalys kooperuos ir sąžiningai elsisis.

Prezidento prašymas paveikė į kovojančias šalis ir manoma, kad pirmadienį, rugs. 24 d., bus tekstiliečių streiko galas.

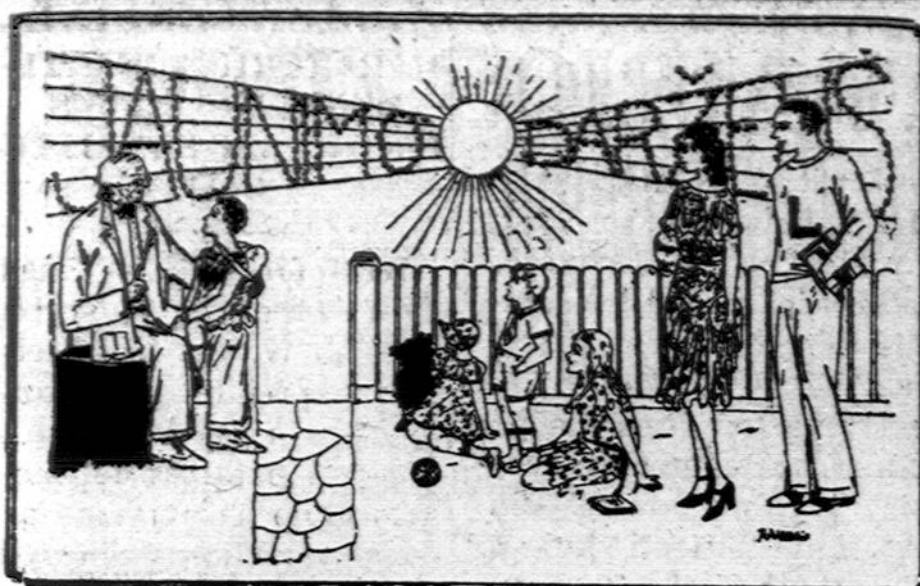
NAZIAI STENGIASI GRĄŽINTI PAGONIZMĄ

Berlynas — Nazių paskirtas protestantų tikybos galva, vyskupas Mueller, kalbėdamas Hanover mieste pareiškė, kad "vokiečių bažnyčia esą laisva nuo Romos. Tikslas, kurio mes siekiame yra viena valstybė, viena tauta ir viena bažnyčia."

Tas reiškia, kad naziai bandys katalikus ir protestantus sujungti vienon bažnyčion. Katalikai, aišku, tiems jų norams nepasiduos. Net patys protestantai protestuoja prieš nazių žygius suvaržyti jų tikybos laisvę.

Prusijos protestantų kirkužių komisionieriaus įsakymu, vyskupas Wurm, kuris driso pasipriešinti nazių pastatytam vyskupui Mueller, buvo iš vyskupijos pašalintas ir darbar yra laikomas jo namuose Stuttgarte policijos priežiūroje.

Tas parodo, kad naziai nori užgniaužti Katalikų Bažnyčią, bet tas jiems nepavyks. Ne tokie Katalikų Bažnyčios priešai žuvo, žus ir naziai.

A. Brazdžius.

ARTOJELIO DAINA.

1. Kinkysiu širmą žirgeli,—
eisiu purenti laukelio...
Vargelį savo aparsiu,
skausmėlį tai užakėsiu.
2. Pasėsiu žalia linelij,
įdiegsiu gelsvą kvietelį;
Išdygs tuoj linas, kvietelis,
sužels ir visas laukelis.
3. Pagels nuo saulės kvietelis,
pražys mėlynai linelis...
Tai eisiu lankyti laukelio —
širdies raminti skausmelio.
4. Sutelksiu didžią talkelę,
nupiausiu gelsvą kvietelį.
Arudus pilnus pripilsiu
ir pokylį didį surengsiu...
5. Ateis tuoj ir rudenėlis,
pagels ir žalias linelis.
Prašysiu jauną mergelę
padėt nurauti linelij.
6. Mirkyti vešiu linelij —
skandinsiu savo vargelį.
Išmiks geltonas linelis —
pražys šimėtis vargelis.
7. Neverki tat, motinėle,
močiute sengalvėle,—
dar jaunas tavo sūnelis,
įveiks jis kietą vargelį!

Ir. Jis, - Nežuvo

Rudo. Medžių lapus vė-
jai drasko. Lyja. Purvy-
nas iki kelių — plauk
kaip per jures — niekur
sausos vietelės nerasi...

Miesto sodne ant seno,
medinio, šlapiais medžio
lapais apkritusio suolo, su-
sikuprinęs, kaklą į apyka-
klę įtraukęs sėdi Paspir-
gių Jonas — snaudžia...

Ne, nesnaudžia, jis sva-
jonėse prisimena tuos lai-
kus kuomet ir jis dar bu-
vo laimingas, doru žmogumi.

Jo tėvai gyveno miesto
pakraštyje menkoje grin-
telėje, kurioje buvo taip
jauku, švaru, šilta, malonu,
miela...

Vakaras, tėvai iš sun-
kaus dienos darbo grįžus,
visi valgydavo skanią va-
karienę, giedodavo karun-
ką, poteraudavo ir eidavo
gulti į švarų, minkštą šil-
tą patalą... Ilsėtis... Laba-
nakčiai meiliai ji motina tuokliavimas ant veido ir

PITTSBURGH, PA.

PRANCIŠKIEČIŲ RĖMĖJAMS PRANEŠIMAS

Šiuomi pranešama, kad metinis Šv. Pranciškaus
Seserų Vienuolyno Rėmėjų Seimas įvyks Šv. Pranciškaus
Vienuolyne, Pittsburgh, Pa., sekmadieny, 7 d.
spalio 3. m., pirmą valandą po pietų.

Kviečiame Rėmėjus kuoskaitlingiausiai dalyvau-
ti. Prašome visas draugas ir organizacijų kuopas,
aplinkybės leidžiant, taip pat atsiųsti savo atstovus.
Svečiai, kuriems aplinkybės leistų atvažiuoti il-
gesniam laikui negu ekskursijos leidžia bus aprūpinti
nakvyne.

Atvažiuavę galėsite pasidžiaugti kaimo gražumu ir
praleisite linksmai kelias dienas... Sykiu, prisidėsite
prie kilnaus darbo — remdami Seseles Pranciškietes
ne tik materialiai, bet daug daugiau savo gerais pata-
rimais, prielankumu ir gera valia.

Adėlė Marčiulaitienė
Rėmėjų Centro Pirm.

proto išspaudė savo ant-
spaudą. Į ką jis dabar ta-
po panašus — nežmoni-
kas.

Brrr!... šalta... pasipurtė
visu kūnu...

— Po velnių... viskas
baigta. Išsitraukė iš kiše-
nės revolverį, prisidėjo
prie smilkinio ir jau norė-
jo šaut sau į kaklą, bet...

Šv. Panelės Marijos baž-
nyčioje suskambėjo var-
pai "Angelas Dievo".

Jono ranka sudrebėjo,
revolveris iškrito...

Varpas skambėdamas
gaudė: dan... dan... o
jam tarsi kas su basliu į
galvą kalė:

— Jonai ką tu darai?
Jonai prie ko tu priėjai?
Jonai kas tu buvai?
Jonai kas tu dabar esi?
Ar tokį tavę auklėjo ir
norėjo matyti amžinatilsi
motina?..

Pradėjo ašaros pačios iš
akių per skruostus riedė-
ti ir nė pats nepasijuto
kaip pradėjo kalbėt senei
nekalbėtą, dar motinos iš-
mokyta: "Sveika Marija"
ir amžina atils! už savo
motinos vėlė...

Jo širdyje užvirė kovos
audra. Kovojo geras su
blogu. Blogumas sakė: —
nieko iš tavęs neišeis, esi
prasigėres girtuoklis, iš-
tvirkelis, valkata — do-
riems žmonėms baidyklė,
šlykštyne... Juk nuo pir-
mojo degtinės stiklėlio pa-
ragavimo tu įkliuvai nela-
bojam į nagus ir iš jo ne-
laisvės neišspruksi. Kam
dar vargt, skurst, kamuoti-
tis... Šauk į kaklą ir galas.
Jei dabar nenusišausi, tai
revolverį pragėręs net ir
nusišauti neturėsi kuo...

Bet geroji dvasia karto-
jo: — Turėk viltį Dievuje.
Esi didelis nusidėjėlis. Per
girtybę įklimpai į visokias
nuodemes ir nelaimės. Vi-
si tavęs nekenčia, šlykštė-
jasi, niekina, bet yra dar
nelaimingųjų Motina Ma-
rija danguje. Ji visiems
nuodemių ir klaidų atleidi-
mą išmėldžia, nusimini-
sius ramina, paguodžia,
priglaudžia.

Jonas visą kiaurą naktį
išvaikščiojo po sodną ir
anksti rytą bažnyčioje pri-
ėjo išpažinties...

Nušvito jo akis iš
džiaugsmo gavus sąžinės
ramybę... Bet iš nakties
taip buvo peršlapęs ir per-
šalęs, kad gavo sunkų
plaučių uždegimą ir nuga-
bentas į miesto ligoninę
mirė.

Palaidotas biednuome-
nės kapinėse kaip pasitai-
sęs girtuoklis ir atsivertęs
bedievis...

Ant jo kapo dievobai-
mingi žmonės pastatė me-
dinį kryžių su tokiuo už-
rašu:

— "Viena "Sveika Ma-
rija" girtuoklį ištraukė iš
pragaros nasrų — štai čia
jo kapas — pasimelski-
me".

F. Virakas

Gerb. skaitytojų ir prietelių
nuodėdžiai prašome remti tuos
profesionalus ir būsimus, kurie
skelbia "Darbininką". Nušė
daryti kokią būtiną pasakykite, kad
matėte jo skelbimą "Darbinin-
ke". Tokiu būdu būsimus dar-
gerian supras, kad skelbtis "Dar-
bininke" apsimoka.

Žinios Iš Lietuvos

NEGALIMAS ĮVYKDYTI ĮSAKYMAS

Šakių miesto žemės savi-
ninkams įsakyta nudažyti
aptvėrimai aliejiniais da-
žais. Kadangi dabar jau
prasidėjo lietingas oras ir
medis jau mirkęs, todėl
nudažius lietus vėl nuplau-
ja. Be to, reikalavimas da-
žyti aliejiniais dažais la-
bai brangiai kainuoja. Ar
nepakaktų nudažyti švedi-
niais dažais.

LIETUVOJE TIESIAMI NAUJI PLENTAI IR GELEŽINKELIAI

Lietuvoje dar yra tokių
vieta, kurioms artimiaus-
ias plentas ar geležinke-
lis yra už kelių kilometrų.
Vasarą su plentu
ar geležinkeliu susisiekti
visiškai lengva, nors ir to-
lesnis galas kelio būtų.
Bet kai ateina šlapio pava-
sario ir rudens laikai, ku-
rie labai pabaurina Lietu-
vos keliuos, tai ūkininkui
yra labai sunkiai įmanoma
pasiekti padoresnis susisieki-
mas. Lietuvoje jau seniai
suprasta, kad keliai, tai y-
ra žmonių ekonominio gy-
venimo arterija. Juk be
gerų kelių krašto kultūra
ir žmonių gerovė negali
pakilti. Šitą tiesą supranta
netikėtai Lietuvos valdan-
tieji sluoksniai, bet jau ji
eina iš plaučių Lietuvos
visuomenės sluoksnių.

Neseniai Zarasų, Aly-
taus, Seinų ir Panevėžio
ūkininkai nutarė, kad
jiems tose vietose būtų
pratiesti nauji plentai ir
geležinkeliai. Ūkininkai
net sutiko patys dirbti
plentų ir geležinkelių sta-
tybos darbus, savo ark-
liais vežti statybos me-
džiagą, žvyrą, smėlį, ak-
menis ir tt.

Turint galvoje, kad Lie-
tuvos ūkininkai pasižadė-
jo tiek daug pagelbinių
darbų atlikti, tai ir naujų
plentų bei geležinkelių sta-
tybos klausimas lengviau
sprendžiamas.

Numatoma, praveisti nau-
jas geležinkelių linijas Za-

TĖVAI MISIJONIERIAI LA SALETH

Tėvai Misijonieriai La
Saleth darbuosis sekan-
čiose vietose: —

Kun. I. A. Abromaičio
vadovybėje — Novena Šv.
Teresėlės, rugsėjo 25 —
spalio 3 — Girardville, Pa.
Spalio 4 — 7 — Nauga-
tuck, Ct. Triduum Lietu-
vams Airių parap.

Spalio 14 — 21 Hudson,
Mass. misijos, lietuviams
Airių parap.

Toliau iškilminga Nove-
na prasidės Tėvų La Sa-
lethe, baž., Hartford, Ct.
Rugs. 10 — 19, paminė-
ti Marijos gailėstingą ap-
reiškimą ant kalno La Sa-
lethe, Prancūzijoje, rugsė-
jo 19, 10:46 val.

Lietuviams, kaip ki-
tiems yra ypatingos pa-
maldos įvairiose kalbose.

Išpažintis klausomos va-
karaus ir rugsėjo 19 d. ry-
te iš toliaus atvažiuos.

rasų ir Utenos bei Seinų
ir Alytaus ruožuose. Plen-
tus numatoma pastatyti
Panevėžys — Ramygala —
Kaunas; Kaunas — Jur-
barkas — Raseiniai —
Klaipėda. Tai yra patys
svarbiausieji Lietuvos ter-
itorijos ruožai, kurie dar
neturi padoraus susisieki-
mo. Kitose vietose nors
nėra geležinkelio ir plento,
bet yra geri žvyruoti pir-
mos rūšies vieškeliai.

Šių Lietuvos sričių gy-
ventojai sužinoję, kad jų
rajonuose bus statomas
plentas ar geležinkelis, la-
bai apsidžiaugė. Jie siun-
čia įtakingesnių žmonių
atstovus į įvairias val-
džios įstaigas, prašydami
darbą kuo greičiausiai
pradėti. Kai kurie darbai
bus pradėti dar šiais me-
tais. Kiti tikimasi, kad bus
vykdomi ateinančiais me-
tais. Lietuvos valdžia yra
nusistatčiusi pirmiausiai
sutvarkyti krašto susisie-
kimą, o paskiau jau vyk-
dyti ne taip svarbius ant-
raeilius darbus. Tvarkant
susisiekimą, gretimai dar
iškyla ir tinkamų tiltų sta-
tyba. Nors jau daug tiltų
yra pastatyta, nors jie su-
rtyjo nemažai pinigų, ta-
čiau jų dar daug reikalin-
ga ir dar jie pareikalaus
pinigų.

Vykdamas tokius plačius
krašto susisiekimo gerini-
mo darbus, bus aprūpinta
keli tūkstančiai darbinin-
kų nuolatiniu kelių metu
darbu. Tuo būdu pagerės
netik Lietuvos gyventojų
kultūrinis bei ekonominis
gyvenimas, bet ir bus Lie-
tuvoje visiškai išnaikintas
nedarbo klausimas. Ligi
šių susisiekimo gerinimo
klausimas Lietuvoje buvo
statomas ne pirmoje eilė-
je. Lietuvos visuomenė bu-
vo užsidedusi visokiausių
nors ir menkos vertės pa-
minklų statymu, tuo tar-
pu kai svarbiausieji reika-
lai buvo nustumti į šalį.

Tsb.

BIJUTIŠKIS

Pirmoji Komunija

Bijutiškio parap. (Ute-
nos ap.) — Rugsėjo mė-
nesio 26 d. š. m. sekmadienį
buvo pirmoji Šv. Komu-
nija. Apie 70 vaikučių pir-
mą kartą priėmė Viešpatį
į savo nekaltas širdes.

Dešimtą valandą prieš
sumą, klebonas kun. J. Za-
bulionis su procesija vai-
kučius pasitiko šventoriu-
šais. Minėtoje kapinėse
palaidojus vieną vietos lie-
tuvę, ant kapo sūnus už-
dėjo vainiką, kurio juosto-
je buvo lietuviškas užra-
šas: "Išėkis saldžiai —
tavo sūnus". Apylinkės
vokiečiai, kurie negali nie-
ko pakeisti, kas lietuviška,

Po Šv. Komunijos, kun.
J. Zabulionis pasakė kitą

pamokslėlį apie Šv. Sakra-
mentą. Laikė sumos pa-
mokslas buvo pritaikintas
tėvams apie jų Pirmąją
Šv. Komuniją, kaip jie ta-
da priėmė Šv. Komuniją ir
kaip dabar gyvena, prašy-
damas vaikučius, kad jie
prašytų V. Jėzaus, kad tē-
veliai, kurie yra atšalę, vėl
sugrįžtų prie Jo.

Po mišparų vaikučiai bu-
vo įrašyti į škaplierius, o
po visam klebonas kun. J.
Zabulionis klierikas Z. Ko-
maras ir vaikučiai buvo
nufotografuoti.

Bijutiškietis.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— Rugsėjo 2 dieną buvo
plačiai paminėtas Lietu-
vos pieno ūkio pirmasis
dešimtmetis. Šia proga
Klaipėdoje buvo sušauk-
tas gausus Lietuvos pieni-
ninkų kongresas, kuriame
dalyvavo keli tūkstančiai
to ūkio remėjų. Kongrese
tarp kitų, kalbas pasakė ir
Lietuvos ministeris pirmi-
ninkas Tūbelis ir žemės ū-
kio ministeris Jonas Alek-
sa.

— Lietuvoje neseniai
lankėsi Japonų karininkų
delegacija. Kol kas jos
lankymosi tikslas yra ne-
žinomas. Ši delegacija Lie-
tuvoje išbuvo labai trum-
pą laiką. Kiek ilgiau ji bu-
vo Berlyne. Turint galvoje
užsienio spaudos paskleis-
tas žinias, kad tarp Japo-
nijos ir Vokietijos yra pa-
daryta slapta karo sutar-
tis, šios karininkų delega-
cijos nuvykimas Berlyną
skaitomas reikšmingu fak-
tu.

— Neseniai ties Rytų
Škotijos krantais buvo
rastas butelis su rašteliu
lietuvių lakūnų Dariaus ir
Girėno atminimui skirtas.
Raštelis yra toks: "tegel
jūros dievaitė Jūraitė ži-
no, kad be baimiai lietu-
viai lakūnai nugalėjo šį
vandenyną ir kad jis ne-
begali įkvėpti baimės" —
aviacijos leit. T. Nekro-
šius, Olandų Amerikos li-
nijos laive Statendam;
1933 metų rugpjūčio 25
dieną".

— Netoli Tilžės yra se-
nos vieno kaimo kapinės.
To kaimo beveik visi gy-
ventojai kalba lietuviškai,
jie lanko lietuviškas pa-
maldas. Kaimo kapinėse
esantieji paminklai beveik
visi su lietuviškais para-
šais. Minėtoje kapinėse
palaidojus vieną vietos lie-
tuvę, ant kapo sūnus už-
dėjo vainiką, kurio juosto-
je buvo lietuviškas užra-
šas: "Išėkis saldžiai —
tavo sūnus". Apylinkės
vokiečiai, kurie negali nie-
ko pakeisti, kas lietuviška,

pareikalavo policijos, kad
ta juosta būtų pašalinta.
Policija ilgai svarstė ta-
karštuolių pranešimą, bet
nutarė kapo neliesi ir mi-
rusiąją lietuvių palikti ra-
mybėje.

— Rugsėjo pradžioje
Klaipėdos krašte Giruliuo-
se Lietuvos žurnalistų są-
junga jau baigė statyti su-
vijo vilą. Žemės sklypą žu-
nalistams buvo padovano-
jęs žymus Klaipėdos kra-
sto lietuvių veikėjas, perna-
miręs Šušelis. Netrukus š
vila jau bus galutinai bai-
gta ir joje Lietuvos žurna-
listai ateinančiais metais
galės priimti iš užsienio
nuolatos atvykstančius
svečius.

— 1938 metais busimo-
je Lietuvos dainų šventė-
je dalyvauti jau užsiregi-
travo 203 chorai su 7751
dainininku. Tačiau daini-
ninkų ir chorų bus daug
daugiau, nes ligi šiol dar
ne visi pranešė apie savo
dalyvavimą. Ši dainų die-
na, kuriai dabar jau Lie-
tuvos muzikos sluoksniai
taip intensyviai ruošiasi
bus didžiausia ligi šiol bu-
vusi dainų šventė.

— Per pirmąjį šių metu
pusmetį iš Lietuvos į už-
sienius išvažiavo 713 žmo-
nių, 274 vyrai ir 439 mote-
rys. Daugiausiai važiavo
žydai į Palestiną. Į Jungti-
nes Amerikos valstybes iš-
važiavo 82 žmonės, Argen-
tiną 46, Braziliją 77, Ka-
na 27, Urugvajų 24, Pietų
Afriką 145, Palestiną 301
žmonės. Pernai per tą pa-
tį laiką į Palestiną iš Lie-
tuvos išvažiavo 464 žmo-
nės. O šiemet į Palestiną
ir į kitas valstybes iš Lie-
tuvos išvažiavo jau 522
žydai. Tsb.

ALRK MOTERŲ SA- CONN. APSKRICIO KUOPOMS

Šiuomi pranešu visoms
kuopoms, kad Moterų Sa-
jungos Conn. Apskrčio
metinis suvažiavimas
vyks spalio 7 d., 1934, Šv.
Kazimiero parapijos sve-
tainėje, 339 Greene St.
New Haven Conn. Pradžioje
1-mą val. po pietų.

Kviečiu visas kuopas
skaitlingai atstovų pri-
siųsti, nes yra daug svar-
bių reikalų aptarti. Šiame
suvažiavime bus plačiau
svarstoma apie naujų na-
rių vajų; bus išduota ats-
kaita iš buvusios Gegužin-
nės: taipgi bus renkama
valdyba ateinantiems me-
tams.

Būtu malonu matyti ats-
tovių iš kuopų, kurios se-
niai nedalyvauja suvažiavimuose.

Marijona Jokubaitė,
Conn. Apskr. rašt.

Arėjas Vitkauskas.

PASAULIO ŠYPSENOS

Vietinis: "Sahib (pone), aš
mačiau tigro pėdsaką apie mylią
į šiaurę nuo čia".
Medžiotojas: "Puiku. Kuris
kelias į pietus?" ("Glasgow
News").

"Mina, ar buvo kas nors vir-
tuvėje šį vakarą?"
"Taip, ponis, mano senelė".

"Ji yra didelė rūkytoja ir aš
įsitikinusi, ji bus nusiminusi pa-
likusi savo pypkę ant virtuvės
skobnies". ("Ulk", Berlin).

"Keli žmonės težino, bet aš
vieną kartą padariau 325 jar-
dus".
"Kokį automobilį tamsta nau-
dojai?" (Stanford Chaparral").

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:
 Domestic yearly \$4.00
 Foreign yearly \$5.00
 Domestic once per week yearly \$2.00
 Foreign once per week yearly \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass.
 Telephone South Boston 2630

DAUGIAU ENERGIJOS IR-IŠTVERMĖS

Sakoma, kad lietuvis pašoka kaip liutas, o nukrinta kaip ...na, tiek to kaip, bet nukrinta, vadinasi, nebaigia pradėtojo darbo. Ne visame, žinoma, tas posakis teisingas. Ūkyje, pavyzdžiui, lietuviai labai sumanus ir ištvermingas, bet biznyje jau ne taip. Visuomeniniame veikime dar mažiau, o politikoje — na, politikoje bei valstybiniam susitvarkyme dar nieko labai teigiamo ar neigiamo apie lietuvių negalima pasakyti, nes toje srityje jis dar tebelaiko sunkius kvotimus ir į kurią pusę jis nukryps — dar nežinia. Politikoje jis tikrai pašoka kaip liutas — na, gal ir toliau išlaikys savo rolę. Su sprendimu reikia palaukti.

Bet kalbant apie visuomeninį gyvenimą — čia aš turiu omenyje mūsų išeiviją — tenka tai čia, tai ten pastebėti, kad lietuviams trūksta ištvermės. Kadai- se žydai siuntė pas romėnus savo atstovus, norėdami įeiti su jais į politišią sutartį bei talką. Žydų atstovai labai išgyrė romėnų tautą, kad, girdi, jie (romėnai) pavergė daug tautų savo narsumu ir kantrybe. Tą žodį „kantrybė“ žydų atstovai panaudojo tiksliai, nes kam nors užkariauti pakanka smarkaus ir narsuma puolimo, bet užkariautajam išlaikyti vieno narsumo nepakanka.

Čia jau reikia ir kantrybės. Ir tai, sakysim, ne vien pasyvios kantrybės. Neveiklioji kantrybė viską atlaiko, bet nieko nesukuria. Tokios kantrybės lietuviui parodė visus kalnus. Bet tokia kantrybė tinka tik jungui nešti ir persmarkiai nedejuoti. Ir apsilaidėlis gali turėti daug kantrybės, bet šiaip jau palikti pirmos rūšies tinginui. Prie kantrybės dar reikia pridėti sumanumo, energijos ir ištvermės. Tie faktoriai sudaro tvirtą organizuotą tautą ir stiprią valstybę.

Jau nekalbant apie valstybę — Amerikoje mes lietuviui jos nekuriame — visuomeniniame veikime būtinai reikalinga ne tik kantrybė, bet ir sumanumas ir ištvermė. Sumanumo, rodo, mums netrūksta. Lietuviai gabūs ir norūs organizuotis. Tačiau su ištverme mums toli — gražu siekti iki tikrai organizuotų tautų. Sumanome greit, pašokame kaip liutai ir — ne tai, kad nukrintame kaip musės, bet nejučiomis, pamažėliu nuslystame į pilną apsilaidimą. Ta yda būtinai taisyti. Mes ją ir stengiamės kiek taisyti — bent seimais, bet tie seimai, seimai — koki jie šabloniški ir apsnūdę! Na, kaip pasakė vienas iš senų veikėjų: pajudinkime, vyrai, žemę!..

K.

Kertinis Akmuo Dariaus-Girėno Paminklui

Sutvarkius galutines apyskaitas, paminklo komiteto posėdy rugsėjo 11 d. paaiškėjo, kad pelno paminklo fondui davė šie rengimai: 1) gegužinė birželio 24 d. — \$368.52, 2) didvyrių žuvimo minėjimas liepos 17 d. — \$110.50, (iš lakūnams skirto Margučio leidinio ir lakūnų fotografijų), 3) Lietuvių Diena Harlemo aeroporte rugsėjo 5 d. — \$572.70. Iš viso \$1051.72.

Fondo kasininkas J. Krotkus pranešė, kad paminklo fonde jau yra \$6602.58.

Be to jis pranešė, kad Lietuvių Amerikos Piliečių Klubas (Manchester, N. H.) siuntė per ALTASS auką (\$4.00) Dariaus-Girėno paminklui ir reikalavo kvito iš fondo. Fondo

globėjai tuo reikalu teiravosi ALTASS centre, kuris pareiškė, kad tokios aukos ten negauta.

Nesusipratimams išvengti visi Dariaus-Girėno gerbėjai prašomi aukas siųsti tiesiai Dariaus-Girėno paminklo fondo kasininkui, kaip jau buvo ne kartą skelbta: Mr. J. Krotkus, Darius-Girėnas Memorial Fund, c/o Metropolitan State Bank, 2201 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Komitetas nutarė statyti \$10.000 vertės paminklą naujausioje ir gražiausioje Chicagos lietuvių kolonijoje — Marquette Parke, kaip Chicagos miesto valdžia dar ankščiau siūlė.

Kertinis akmuo bus šį rudenį padėtas.

Visų kolonijų lietuvių

Kaip Lietuvos Kariuomenė Pirmą Kartą Išgyiavo Į Vilnių

1920 metais rugpjūčio 26 dieną pirmieji naujai susikūrusios Lietuvos kariuomenės pulkai išgyiavo į savo senąją sostinę Vilnių. Tai buvo labai svarbus įvykis mūsų kovojė dėl Vilniaus. Dabar kol Vilnius lenkų pagrobtas, nepriklausomoje Lietuvoje ir viso pasaulio lietuviuose kasmet minimas šis įvykis, kaip Vilniaus geležinio fondo diena.

1919 metais sausio 1 — 4 dieną laikinoji Lietuvos vyriausybė buvo priversta palikti Vilnių, nes tuo laiku dar nebuvo susiorganizavusi Lietuvos kariuomenė. Tada Vilnius atiteko bolševikams. Atsikėlusį Kauną, vyriausybė pirmiausia griežėsi kurti kariuomenę, pašaukdama savanorius ir atidarydama karo mokyklą. Lietuviškos ginkluotos pajėgos kasdien didėjo ir tvarkėsi, taip kad po kelių savaičių jau prasidėjo kovos su besiveržiančiais bolševikais. Karių upas buvo pakeltas, visi troško kuo greičiau iš Vilnių atvažiuoti. Tai būtų netrūkus pavykę, bet lenkai lietuviams visiškai netikėtai užbėgo už akių ir Vilnių paėmė iš bolševikų 1919 metais per Velykas.

Lenkų rankose Vilnius išbuvo daugiau, kaip metus, ligi 1920 metų vidurvasario. Per tą laiką Lie-

tuva išbuvo lenkų rankose, kai 1920 metais lenkai kariavo su bolševikais ir karą buvo beveik prakysę, tai jie iš Vilniaus nors nenorėjo trauktis, bet bolševikų spaudžiami, vėlyjo Vilnių geriau atiduoti bolševikams, negu lietuviams.

K-to sekr. P. Jurgėla

Moteris ir Jaunimo Auklėjimas Tautiniu Žvilgsniu

(Sutraukia paskaitos skaitytos Moterų sesijoje, A. L. R. K. Federacijos 24-me Kongrese, Cleveland, Ohio).

Brangios ir mylimos lietuvių:

Gyvename šalyje, kur tenka aštriai susidurti su mūsų jaunimo ištautėjimo klausimu. Kaltiname mes vieni kitus, kad mūsų jaunąjį kartą vis labiau nuo mūsų tolstą. Tėvai kaltina mokytojas, būk jos negana moko lietuviškai; mokytojos kaltina motinas, kad nešiekia lietuviškumo savo vaikams. Vieni kaltina kunigus už įvedimą angliškų pamokslų į bažnyčias, kiti kaltina jaunimą, jog tarp savęs lietuviškai nesikalba.

Mes, lietuvių, lygiai kaip ir kitos tautos, papuolėme į sukūrį, prieš kurį yra labai sunku atsilaikyti. Visas tautas be išimties kišama į amerikizmo katilą, kur norima iš visų tautų suvirinti vieną amerikonišką bultą. Kas išeis iš tokio viralo, niekas dar negali pasakyti, nes tai gal būt pirmas toks pasaulio istorijoje įvykis, kad tiek daug įvairių tautų, net ir rasių suplaukę į vieną šalį. Tiesa, niekas rodo čionai nevaržo tautinio auklėjimo, nėra žiaurios priespaudos, ne persekiojimo kaip kad buvo Rusijoje arba kitoje šalyje, o visgi ištautėjimas Amerikoje labai sparčiai eina. Pasirodo, kad idealai greičiau dingsta nuo ištizių nei nuo priespaudos. Jeigu Amerikoje mus kas nors persekiotų dėl mūsų tautybės, draustų mums būti lietuviams, tai pas mus iššauktų pasipriešinimą ir mes uoliau gintume mūsų idealus ir stropiau darbuotume savo tautos labui.

Pažvelgus į šiandieninį tautų likimą A-

1920 metais liepos 15 dieną nuginklavus ties Lentvairių lenkų brigadą, Lietuvos kariuomenė įėjo į Vilnių, bet jau čia rado ir bolševikus. Kadangi prieš 3 dienas, būtent, liepos 12 dieną Maskvoje buvo pasirašyta taikos sutartis su bolševikais, tai Lietuva tuojuo pareikalavo, kad bolševikai iš Vilniaus pasitrauktų, nes Lietuva laikėsi griežto neutraliteto. Apakinti trumpu laimėjimu kovoję su lenkais, bolševikai ilgai dėsė, nenorėjo iš Vilniaus pasitraukti ir laukė karo pasekmių. Tik po kelių savaičių derybų, pamatė, kad ties Varšuva pralaimėjo bolševikai, sutiko išsikraustyti iš Vilniaus. 1920 metų rugpjūčio 26 dieną į tikrąją savo sostinę, kaip atvažiuotojai įžengė Lietuvos kariuomenės pulkai. Lietuvos sostinė Vilnius buvo savo sūnų rankose.

Šešias savaites ligi nelėtos spalio 9 dienos, kada lenkai sulaužė Suvalkų Vytis.

IVAIRIOS ŽINIOS

— Prieš kurį laiką įvyko Lietuvos vidaus reikalų ministerijos ir Penavėžio miesto bei apskritys savivaldybių atstovų pasitarimas dėl plento tiesimo iš Panevėžio per Ramygala į Kauną. Ateinančiais metais jau numatoma šia kryptimi nutiesti apie 6 kilometrus plento. Tų apylinkių ūkininkai sutinka privežti plentui akmenų, smėlio ir žvyro. Akmenų skaldymą ir žemės darbus vykdys miestų bedarbiai.

— Nuo 1919 metų ligi 1934 metų Lietuvoje išparceliuota apie 660.000 hektarų žemės. Liko dar išparceliuoti 34.000 hektarų. Išparceliuotų žemių ankščiau priklausė įvairiems Lietuvos dvarininkams.

sutartį, Vilniuje Gedimino kalne plevėsavo Lietuvos Tsb.

J. Petronis.

Mašinos Ratukas

Buržujus pavertė jau mus į mašiną — didžiulės mašinos ratuką, ir tas ratukas jojo kelią gražina ir laimės upenį jį vis suka.

Žmogus, kaip mašina: negyvas sukasi tarytum kokis automatas.

Nuvarges vyras, moteris suplukusi šviesos dirbtuvėje nemato...

Buržujus mašiną sukūrė milžiną, sukūrė didelę vergiją.

Ir tamsios dienos mūsų širdį vilgina ir mūsų skurdas neužgija...

Kasdien sunkiau... Ir vergija sunkiausioji žiauriai užklupo darbo žmogų; turtuolis mašinon stipriai įkaustė jį, ir sukas mašina be slogu.

Tamsus gyvenimas. Gyvenims mašinoj. Žmogus jau mašinos ratukas.

Turtuolio kelią sukdami mes gražinam, o mūsų kelią — vargan sukas...

Dabar ji dalinama Lietuvos savanoriams, kurie pirmieji liejo kraują už Lietuvos laisvę.

— Plėsdama savo kultūrinį veikimą, Lietuvos šaulių sąjunga pradėjo visame krašte statyti savo nuosavus namus kultūros reikalingams. Šaulių namai, tautos namai. Šiuo šūkiu vadovaudamasi Lietuvos šaulių sąjunga jau įsigijo gražius namus Kaune, Tauragėje, Utenoje, Anykščiuose, Varėnoje, Kelmėje.

Rugsėjo 2 dieną toki dideli šaulių namai buvo iškilmingai pašventinti Utenos apskrityje, Saldutiškyje. Šaulių namuose bus visi visos kultūrinės Lietuvos organizacijos.

— Lietuvos valstybės saugumo departamentui rektorius nuo rugsėjo 1 d. pasitraukė iš pareigų ir išvyko į užsienį baigti politinius mokslus. Jam direktoriaujant buvo pertvarkyta Lietuvos kriminalinė ir saugumo policija ir sukurta su visuomene į glaudesnį kontaktą, ieškant įvairių kriminalinių nusikaltėlių.

— Spalio 14 — 15 dienomis Kaune bus devintas metinis Vilniui vaduoti sąjungos skyrių atstovų suvažiavimas. Tikimasi, kad šis suvažiavimas bus labai gausus ir reikšmingas. Jame svarbiausiais bus diskutuojamos ir nustatomos sąjungos veikimo gairės. Dabar jau Vilniui vaduoti sąjunga Lietuvoje turi apie 25.000 narių. Tsb.

tumėm gimę azijatais, arba afrikiečiais, arba kokia kita rase. Kadangi mes gimėme lietuviškai iš Aukščiausiojo valios, tai mes neturime teisės savo tautybės lygiai kaip ir tikybos keisti.

Žymus lietuvių filozofas prof. S. Šalkauskas pasakė: „Jeigu žmogus nesijaučia dorinės pareigos tarnauti savo tautos uždaviniams, negali būti kalbos apie jo tautinį susipratimą“. Reiškia, kad mes į patrijotizmą turime žiūrėti kaip į dorybę, o ne kaip į biznį. Žmonės, kurie išsižada savo tautos, kad pragarsėti, arba kad praturtėti, jie patampa nevien tautos išgamos, bet jie ir prieš Dievą nusideda, nes jie priešinasi jo valiai. Ką mes pasakytume apie tuos žmones, kurie būdami katalikais eitų į kokią nors kreivatišką arba žydų bažnyčią vien dėl to, kad tenai sėdėdys ypa patogesnės? Arba jei teatras yra puošniau ir brangiau įrengtas nei bažnyčia, tai jie vieton į bažnyčią, eitų teatran? Mes lietuvių katalikės privalome gerbti, mylėti ir didžiulius savo tautą, ir tokią pat meilę bei prisirišimą privalome savo jaunimui įskiepyti. Gal nekuriuos paklaus, o kuo gi gali lietuvis pasididžiuoti, kad mūsų tauta yra tokia maža ir varginga? Doras ir protingas žmogus neatsižvelgia ar jo motina yra turtinga, ar biedna; jis savo motiną myli todėl, jog ji jo motina, o ne todėl kad ji galinga ar didinga. Mylimas lietuvių išminčius prof. S. Šalkauskas savo knygoje „Lietuvių Tauta ir Jos Ugdymas“ išsireiškė šitaip:

„Tauta mylima ne dėl to, kad ji yra didelė, graži ar galinga, bet dėl to, kad ji yra sava, kita kartą net dėl to, kad ji yra nelaiminga“...

O mūsų lietuvių tauta ir yra dažnai nelaiminga, ir persekiojama per daug metų, galima sakyti, net amžių. Turime už ką ir didžiulius savo tautą: lietuvių liaudies muzika žavisi net svetimaūčiai, lietuvių tautodailė

BLAIVININKŲ SUSIVIENYMO CENTRO
VALDYBA

Kun. J. J. Jakaitis M.C. — dvasios vadas; Kun. P. Juska — pirm., 423 Windsor St., Cambridge, Mass.; Kun. J. Valčiūnas — I vice-pirm.; Pr. Manikis — II vice-pirm.; V. J. Blavackas — rašt.; 7 Mott St., Worcester, Mass.; O. Sidabrenis — IZD., 6 Commonwealth Ave., Worcester, Mass.; M. Urmonienė ir A. Zaveckas — IZD. globėjai; A. Micūnas — redaktorius, Marianapolis College, Thompson, Conn.

"SAUSROS PAAIŠKINAMOS"

Ištyrimas parodo, kad herezijos, girtuoklystė, apgavystė, yra sausrų priežastimi.

Kokia buvo priežastis

Didesnė Jėga Nervuotiesiems
Susilpnėjusiems Vyrų ir Moterims

NUGA-TONE yra turtingas Zinko, Fosforo, brangia sudėtimi, parpuošančia fosforą, t. y. elementu labai reikalingu tvirties, galtingiems nervams. Medikališka fosforo paruošimo daktarai, kad sušvelninti ir nuraminti sujaudintus, svyruojančius, skaudančius nervus. Jis yra brangus nervų suirute, kurios pagimdo "nusi-dėvėjimo" jausmą.

Tas šaukimas receptas turi tam tikrą formą geležies, raudono kranio reikalingo būdavo tvirtinimui ir sveikėsi raumenų ir sugrąžinimui spalvos ir pilnumo išlyskusiems, ploniesiems, veidams. Be to, NUGA-TONE turi šešias kitas brangias gydoles. Pradėkit imti NUGA-TONE šlapiu ir taisyklę kaip stiprėti. Parduoda visi aptiekos su garantija grąžinti pinigų. Tik Vienas Doleris nemėgsta trytenai.

Nuo užkietėjimo imkit — UGA-SOL — idealų Litosuotoją vidurių 25c. ir 50c.

Tėvo J. Bružiko, S. J. Misijos

Nuo rugpiūčio 26 d. Tėvas J. Bružikas, S. J. vėl pradėjo misijas lietuvių parapijose. Sunkus tai darbas, bet kun. Bružikas nesiskundžia. Jis ne tik skelbia Dievo žodį bažnyčiose, bet ir katalikišką spaudą platina. Jis yra išplatines tonus katalikiškų laikraščių ir knygų. Tas darbas jam sekasi. Tai tikras Bažnyčios Vadas ir spaudos apaštalas. Tesuteikia Aukščiausias Tėvui Bružikui sveikatos ir ilgą gyvenimo.

Tėvo J. Bružiko Misijos

įvyks šiose parapijose:
Rugs. 10 iki 17, — 1390 W. 15th St., Gary Ind.
Rugs. 18 iki 23, — 1011 Douglas St. Sioux City, Iowa.

Rugs. 24 iki 30, — 1540 West Str., Rockford, Ill.
Spalių 1 iki 7, — 12259 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Spalių 8 iki 21, — 614 W. Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Spalių 22 iki 28, — Jezuit Novitate, Wernersville, Pa.

Dievo Rustybė

1. Gamtos savybių bei turtų naikinimas, k. a., kiaulių skerdimas, medvilnės augalų arimas, kas yra Dievą įrūstina.

2. Svaiginančių gėrimų vartojimas bei girtuoklystės "atgimimas" ir nepadorumo bei piniginių lošimų (gamblių) padidėjimas, už kurias nedorybės esame šiomis sausromis baudžiami.

3. Prohibicijos panaikinimas, už kurį kenčiame šią sunkią bausmę.

4. Visokių šių dieninių "modernistų", humanistų" herezijos ir nerūpinimasis prašalinti agnosticizmą.

Komunistai Kaltinami

Dievas mus baudžia šiomis baisiomis sausromis todėl, kad šioji šalis priglaudžia ir pritaria komunistams.

Ūkininkų bandymas apgauti valdžią kornų, kviečių, medvilnės gyvulių ir kitų pramoninių derybose bei sutartyse.

Žmonių neatsargumas su miškų kirtimu, vandens ir kitų gamtos brangenybių aikvojimu.

Įvairių radio oro bangos, kurios "džiovina" atmosferą.

Automobilių "Monoxide" Gasas

"Monoxide" gasas iš automobilių motorų tokiu chemikališku būdu paviečia ir orą, kad lietaus negalima susilaukti.

Įvairių ežerų, upių bei tvenkinių džiovinimas.

Upių bei ežerų užtvėninimas ir to vandens su naudojimas žemės reikams.

"Sausrų Perijodo" pasikartojimas, kuris pirmiau 1883-84 ir 1901 metais čia atvarė panašias sausras.

Antas

Stasius Būdas

"TE DEUM LAUDAMUS" BESIKLAUSANT...

Padangėn plaseina suvirpę varpai,
Verkia vargonai, sienos tik dreba,
Tirpsta dejonės, tirpsta skausmai,
Širdys ištrokšta aukštybių melsvų...

Sielai šiandieną priskyniau vilčių,
Akys šiandieną plačiau pražiūrėjo,
"Te Deum laudamus" jau tarpe aidų
Plasnojančią laimę sieloms pažadėjo...
Šiandieną jaunystė netaip jau aptemus,
Šiandieną ir brolių veidai šveseni,
Nes plinta aplinkui "Te Deum laudamus",
Ir lanko pasaulį malonė skaisti...

Bukime Ištikimi
Savo Karaliui

Romos Ciesorius Konstantinas Didysis 326 m. vyskupui šv. Makariui padarė bandymus. Suradę mirtinai sergančią moteriškę ir kaip tik palitęjo sergančią ligonę su kryžium moteriškę tuoj atsis-tojo sveika. Taipgi keletas numirėlių palietę kryžiumi Išganytojus atgijo. Buvo taipgi bandyta su kitais dviem kryžiais, bet su parašu: "Tuomi ženklu pergalės". Sapne jam pasirodė patsai Kristus ir liepė tą ženkla kryžiaus pažymėti ant vėliavos. Nors su daug mažesne kariuomene Konstantinas pasiekė nugalėti Mak-sencijų, kūrų bėgdamas nuskendo upėje Tibro. Po to Konstantinas patsai priima krikščionybę ir duoda pilną laisvę krikščionybėi.

Šv. Elena Konstantino Didžiojo motina pati nukeliavo Jeruzalėn, kad surasti kryžių, ant kurio mirė mūsų Išganytojas Jėzus Kristus. Atradus tris kryžius, bet nežinodama

ant kurio mirė Išganytojas, patariant Jeruzalės vyskupui šv. Makariui padarė bandymus. Suradę mirtinai sergančią moteriškę ir kaip tik palitęjo sergančią ligonę su kryžium moteriškę tuoj atsis-tojo sveika. Taipgi keletas numirėlių palietę kryžiumi Išganytojus atgijo. Buvo taipgi bandyta su kitais dviem kryžiais, bet su parašu: "Tuomi ženklu pergalės". Sapne jam pasirodė patsai Kristus ir liepė tą ženkla kryžiaus pažymėti ant vėliavos. Nors su daug mažesne kariuomene Konstantinas pasiekė nugalėti Mak-sencijų, kūrų bėgdamas nuskendo upėje Tibro. Po to Konstantinas patsai priima krikščionybę ir duoda pilną laisvę krikščionybėi.

B.

(Bus daugiau)

Nieko neveikti — reiškia mokyti daryti blogą.

Šv. Augustinas.

gėrisi net aukštos kultūros žmonės, ir stebisi, kad paprastos kaimo moterėlės moka taip puikius audinius išausti, margučius išrašyti. Lietuvių kalbos mokosi pasaulio kalbininkai, ir gėrisi jos gražumu, priskaitydami mūsų kalbą prie seniausių pasaulio kalbų.

"Kalba yra brangiausias tautinės individualybės turtas" — sako prof. Šalkauskas. Moteris — motina turi pirmiausia išmokyti savo vaikučius lietuviškai. Namuose privalo kalbėti su vaikais lietuviškai, reikalau-ti ir įtikinti, kad vaikai su tėvais ir tarp savęs kalbėtis lietuviškai; ne tik kalbėti, bet ir jaustis esą lietuviais ir tuomi didžiutu-tisi. Tėvai ir vaikai kalbėdami lietuviškai privalo jausti, kad jie kalba tąja kalba, kurią mokosi ir gerėjasi pasaulio mokslininkai. Jūs duosite progos savo vaikučiams išmokyti ne vien tik vieną iš gražiausių kalbų pasaulyje, bet dar išsukate pas vaikus daug didesnę pagarbą link savęs, nes jūs tampate jų mokytojais. Kalbėdami savo namuose tik lietuviškai, mokinate juos to ko negali išmokyti gatvėje.

Labai save pažeminate savo vaikų akyse mėgindami su jais kalbėti angliškai, o toji kalba, kaip jūs pačios žinote, jums labai sunkiai duodasi. Jau iš mažens vaikas pradeda jausties daug "mandresnis" už savo tėvą ir motiną. Šių dienų vaikų patvirkimas remiasi tuo, kad vaikai neturi pagarbos ir paklusnumo link savo tėvų; o tas didžia dalimi kyla iš to, kad motinos vieton mokyti savo vaikus, tai pačios vaikus pamėgdžioja. Kitaip tariant, sulgy lietuvių patarlės "kiaušinis vištą mokina"... Ir nestebėtina, jei dabartinio jaunimo tarpe randasi tiek daug arogantizmo, jei yra tokių pasipūtėlių manančių, jog nėra pasaulyje to ko jie nežino-tų; jie nepripažįsta jokio autoriteto nei dan-guje, nei ant žemės prieš kurį jie nusilenktų. Tik kažin ką darytų tokie "išminčiai", jeigu

jiems taip kaip tėvams nuvykus į svetimą šalį reiktų sau duoną užsidirbti, šeimynas su-kurti? Mūsų šių dienų jaunamartės nei pa-prastų barščų nemoka be knygų pagaminti. Man prisimena vienas anekdotas, kad dvi jaunamartės išvažiavusios atostogoms per visą savaitę mito tik "bindzais" ir sardinko-mis. Paklausiau kodėl jos tik tuo maitinasi, atsakė, kad išvažiudamos pamiršo pasiimti su savim virimo knygas.

Namai tai yra tėvų garbinga karaliuja. Viskas kas yra dora, prakilnaus, vaikai turi matyti pas savo tėvus. Namuose vaikai turi išmokyti mylėti ir gerbti savo tėvus. Iš savo motinos jie turi išmokyti gerbti ir mylėti sa-vo tautą, savo tikyba. Namuose jie turi gauti pirmą supratimą apie Dievą ir Tėvynę. Meilę į vaikų širdis geriausiai gali įskiepyti tik motina. Katalikiškos lietuvių mokyklos gali žymiai padėti tėvams vaikus doreniais iš-auklėti, gali papildyti ir praplėsti vaikučiuo-se tikiybą bei tautinį supratimą, gali duoti jiems kitokių gyvenimui reikalingų žinių; bet išugdyti jaunimo širdyje prisirišimą prie vis-ko kas dora, prakilnu ir šventa, — gali tik motina. Neužtenka, kad mes mokame gra-žiau savo vaikučius papuošti, minkštesnius vystyklėlius jiems nuperkame, gardesni mai-stą jiems pagaminame. Tas viskas gerai ir reikalinga, bet ne užtai garsiausios pasaulio motinos yra garbinamos. Ne už maisto ska-numą ir rūbų puošnumą šv. Augustino moti-na tapo šventa. Ne už išlepinimus didi pasau-lio žmonės savo motinas garbina, bet užtai, kad motinos išmokė juos pažinti ir pamylėti kas yra gera ir prakilnaus. O kas gali būti motinai meilesnio ir brangesnio, kai išgirsti iš savo vaikų, jog viskas ką gero jie savyje turi tai dėka jų motinai?

Kiekviena protinga ir dora motina sten-giasi, kad jos dukterė ar sūnus, priklausytų prie lietuviškų katalikiškų organizacijų. Pri-

klausydami prie organizacijų, jie turi pro-gos pasitarnauti Tautai ir Bažnyčiai. Lietu-viškose organizacijose jie turi galimybės be-ndrauti su savo vienminčiais, risti visuome-niškus klausimus, platinti savo idėjas, stip-rėti tautiškai ir tuo pat metu patys tobu-lėti. Nebaikštykimės, jei mums nepatinka vie-nas antras asmuo kokioje nors draugijoje, bet pažinkime idėjinį organizacijų įstatus. Taigi pačios įsirašykime ir savo vaikus ra-ginkime kad įeitų į tas draugijas, kurios tu-ri prakilnius siekius, kaip tai: L. R. K. Mo-terų Sąjunga, Lietuvos Vyčiai. Prie Lietuvos Vyčių katalikiškojo jaunimo organizacijos turėtų priklausyti kiekvienas doras vaikas ir mergaitė. Moterų Sąjunga turėtų sujungti visas lietuves moteris ir mergaites, nes tai yra vienintelė katalikių moterų organizacija Amerikoje.

Gerbiamosios, nežiūrint kaip sunki ir ke-bli yra mūsų tautinė padėtis Amerikoje, ji nėra sunkesnė už mūsų tautinę problemą bu-vusią Lietuvoje mūsų laikais. Ir mes lietu-vės moterys negalime nuleisti rankas ir duo-ti mūsų jaunimui prarasti savo tautinę są-monę. Prisiminkime savo motutes, kaip jos pasišventė mokydamos mus garbinti savo Sutvėrėją lietuvių kalba, nors joms užtai ka-lėjimas grėisė. Kaip maloniai jos savo vai-kučiams lietuviškai dainelę niūniuodamos, mo-kino garbingos Lietuvos praeitį gerbti! Argi mes Amerikos lietuvių būsimie ant tiek iš-tižusios, kad nesugebėsime šioje laisvės šalyje išmokyti savo jaunimą pamilti ir gerbti sa-vo tautą, už kurią mūsų protėviai galvas gul-dė, už kurią tūkstančiai lietuvių Sibire žuvo, už kurios laisvę šimtai jaunuolių gyvybę paau-kavo? Moterys, jūsų rankose yra Amerikos lietuvių jaunimo klausimas. Jūs būsite ats-a-komingos prieš Dievą ir Tėvynę už lietuvių jaunimo ištautėjimą.

K. Račkienė.

Naikina Švietimą Vilniaus Krašte

Užgrobę Vilniaus kraštą lenkai pradėjo persekioti visokią lietuvišką judėjimą. Taip pat jie naikino ir trūkdė lietuvių kultūrinį gyvenimą. Dar pačioje pra-džioje Vilniaus krašte bu-vo keli šimtai lietuviškų pradžios mokyklų, kelios gimnazijos, mokytojų se-minarijos ir suaugusiems mokyti kursai. Pamažu ir masiniais atsitikimais Vil-niaus okupantai sunaikino visą lietuvišką švietimą, brukdami savo lenkiškąjį. Vilniaus krašto lietuviškas mokyklas steigdavo ir išlaikydavo lietuvių švieti-mo draugijos. Jų žymiausios "Rytas" ir "Kultūra". To krašto lietuviškose so-džiuose dar prieš keletą metų abi draugijos turėjo daugiau, kaip 100 lietu-viškų pradžios mokyklų. Tačiau lenkų nuolatiniai persekiojimai lietuviško švietimo priėjo ligi to, kad emė masiniai uždarinėti lietuviškas mokyklas. Pa-mename, kad 1927 metais lenkai Vilniuje uždarė vie-nintelę lietuvių mokytojų seminariją, kad lietuviai negalėtų pasiruosti savo mokykloms tinkamų mo-kytojų. Tuo pačiu laiku buvo uždaryta keliasde-simtis lietuviškų pradžios mokyklų.

Nors lenkai lietuviškas mokyklas uždarinėja, ta-čiau susipratę lietuviai tē-vai reikalauja, kad naujos mokyklos būtų steigiamos. Jie savo vaikų į lenkiškas nenori leisti, nes žino, koks vaikams ištautėjimas grėšia. Nebodami jokių pabaudų ir net kalėjimo, Vilniaus krašto lietuviai geriau moka pabaudas, bet savo vaikų lenkinti ne-leidžia.

Lietuvišku mokyklų mo-kytojai savo darbą dirba su pasišventimu, nors jiems nėra užtikrinto ry-tojaus. Salutinis suaugu-siųjų lietuvių švietimo dar-bas varomas per spaudą lietuviškas draugijas, ska-tyklas, suaugusiems kur-sus ir tt. Prie dabartinių sąlygų, girdėti, kad lenkų valdžia yra nusistačiusi netolimoje ateityje visiškai panaikinti Vilniaus krašto lietuviškas mokyk-las. Tai būtų skaudžiaus-ias lietuviams smūgis ir jų tautiško judėjimo žy-mus užgniaujimas.

Tsb.

LIETUVIŲ KOLEGIJOS
RĖMĖJŲ SEIMAS

Rytinių valstybių Kole-gijos rėmėjų seimas įvyks spalių 12 d., COLUMBUS dienoje, Marianapolij L. Kolegijoje, Thompson, Ct.

Seimo atidarymas įvyks iškilmingomis šv. Mišo-mis 10 val. ryte, Kolegijos koplyčioje, kurias atna-šaus Kolegijos Rektorius kun. Dr. J. Navickas.

Pamokslą pasakys mūsų išeivijos veteranas garbu-sis kun. K. Urbonavičius. Tad visos Lietuvos rėmė-jų kuopos privalo skaitlin-gai tą dieną dalyvauti sel-me.

Kurios lietuvių kolonijos dar nėra įsteigusios L. Ko-legijos rėmėjų skyriaus ir bendrai, kuriems rūpi lie-tuvišbės ir jo ateitis Ame-rikoje, malonėkite Colum-bus dienoje, t. y. 12 spalių atvykti į Marianapolio L. Kolegiją, Thompson, Conn. nors ir pavieniai.

Kun. V. Puidokas,
R. V.L. Kolegijos
Rėmėjų Pirmininkas

Rygos Susitarimas Pirmas Zingsnis į Pabaltijo Sąjungą

Maskva — "Pravda", komentodamas parafuotą Rygoje trijų Pabaltijo valstybių susitarimą, pažymi, kad

tai yra pirmas konkretus žingsnis mažojo Pabaltijo bloko idėjai realizuoti.

Laikraštis primena, kad savo laiku tokio bloko idėją veikliai propagavo tam tikri Estijos ir Latvijos sluogsniai, kurie galvojo apie didžiosios Pabaltijo sąjungos sudarymą, į kurią įeitų Suomija ir Lenkija. Išigalėjimas Vokietijoje fašistų iš pagrindų pakeitė užsienių politikos padėtį Rytų Europoje.

Vokietijos fašizmas neslėpė ir neslepia savo imperialistinių tikslų Pabaltijoje. Ypač aštri padėtis susidarė paskutiniuose laiku autonominiame Klaipėdos krašte, kur vokiečių fašistai veikia teroristiniais veiksmais, sudarę atvirą agentūrą, dirbančią Klaipėdai atplėsti nuo Lietuvos.

Į apsigynimo priemones iš Lietuvos vyriausybės pusės Vokietija atsakė ekonominėmis represijomis, kuriomis faktiškai buvo uždaryta siena Lietuvos eksportui ir tranzitui, ir stengėsi tuo būdu priversti Lietuvą nusileisti.

Vokietija, atmesdama 1934 metų pavasarį Litvinovo pasiūlymą bendrai garantuoti Pabaltijo valstybių nepriklausomybę, dar kartą parodė tikruosius Vokietijos fašizmo norus Pabaltijoje.

jo valstybių nepriklausomybę, dar kartą parodė tikruosius Vokietijos fašizmo norus Pabaltijoje.

Balandžio mėn. Lietuvos iniciatyva iškelti trijų Pabaltijo valstybių bendradarbiavimo planu siekiamas bendromis jėgomis ginti savo nepriklausomybę nuo vokiečių imperializmo pasikėsimo. Laikraštis primena, kad vokiečių spauda tą pasiūlymą priėmė "ant durtyvų" ir kad Lenkija tuo klausimu užėmė neigiamą nusistatymą.

Reikia manyti, kad pasitarimams, susijusiems su Lietuvos pasiūlymo įgyvendinimu, taip pat padarė palankios įtakos ir teigiamas visų Pabaltijo valstybių nusistatymas dėl savitarpio paramos Rytų pakto sudarymo, nusistatymas, kuris pasireiškė per Estijos ir Lietuvos užsienių reikalų ministerių atsilankymą Maskvoje.

Sovietų Sąjunga, visą laiką varydama taikos politiką, gali žiūrėti tikrai teigiamai į Pabaltijo valstybių pastangas sustiprinti savo nepriklausomybę.

Sovietų Sąjunga tai parodė ir darbe, pasiūlydama Lenkijai ir Vokietijai garantuoti Pabaltijo valstybių teritorinę neliečiamybę.

Pabaltijo valstybių bendradarbiavimas, tačiau, ga-

li duoti joms teigiamų rezultatų tik tuo atveju, baigdamas pažymi laikraštis, jei jos sugebės apsaugoti tikrą savo užsienių politikos savarankiškumą, jei jų politika pasidarys ginklas kokios nors imperialistinės valstybės rankose.

LIETUVOS PILIAKALNIAI

Lygios Lietuvos lankos išmargintos kalnais ir mažais kalneliais visoje šalyje skamba gražiausi padavimai. Žmonės pasakoja, kad tuos kalnelius milžinai supylė, kad juos supylė didžiųjų Lietuvos kunigaikščių laikais garsūs karo vada, savo žygiams atminti. Gerbia žmonės tas vietas, jas saugoja ir lanko. Įvairių iškilmingų švenčių nuotakais pakelti apylinkių žmonės dabar susirenka vakarais prie tų pilikalnių, ten linksminasi ir ugdo savyje didingą garsių praeities lietuvių dvasią.

Apie tuos kapus — milžinkapius skamba dainos visose apylinkėse, kur tik jie yra. Daug skambių padavimų dar ir šiandien vaikščioja žmonių lūpose. Kai kurie jų, padavimai ir dainos jau tebėra užrašyti, kiti dar sudaro vadina-mąją liaudies kūrybą — tautosaką.

Šie Lietuvos pilikalniai yra netik krašto papuošalas, bet ir vertingi mokslo atžvilgiu. Lietuvos archeologai juos kasinėdami randa įvairių davinų apie mūsų krašto gyvenimą dar tais laikais, kurie jokiose knygos nėra užrašyti. Pernai buvęs Apuolės, o šiemet Impilties pilikalnių kasinėjamai Lietuvos mokslininkams davė tiek medžiagos, kuri labai ryškiai vaizduoja priešistorinių laikų lietuvių tautos gyvenimą. Jeigu šią dieną būtų iškasinti visi Lietuvos pilikalniai, tai lietuvių gyvenimas senovėje būtų nušviestas, kaip ant delno.

Žymiausias Lietuvos pilikalnis yra Apuolės, Impilties, Velykiškių, Rudaminos, Merkinės, Lyškiavos. Kai kurie jų senovėje gindavo Lietuvą nuo priešų, nes jų buvo pastatytos pilys. Tų pilų aukštose bokštuose blv uždegamos ugnys, visam kraštui skelbiančios prieš įsiveržimą į mūsų šalį. Taip dar šiandien Merkinės, Lyškiavos, Kernavės ir kitų apylinkių gyventojai pasakoja įvairių padavimus, kaip jų senoliai pamatė pilikalniuose degančias ugnis būrdavosi į pilis ir gindavo kraštą nuo užpuolikų.

Daugelyje Lietuvos pilikalnių senovėje būdavo kurenamos dievams ugnys ir maldos atnašaujamos Lietuvos Dievams. Tai būdavo dar tais laikais, kai lietuviai garbindavo įvairius gamtos reiškinius.

Be pilikalnių, Lietuvoje yra nemažai vadinamųjų švedukalnių. Šie kalneliai, kaip žmonės pasakoja, buvo supilti tais laikais, kada Lietuvą buvo užplūde

Sveikata-Brangus Turtas

Ši Skyrių Veda Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

SVEČIAS NAMUOSE

Rašo Dr. G. I. Blozis, dentistas, Chicago, Ill.

Jonas skubinos į darbą su išsiptusiom kisenėm, lyg mažas vaikas — piemeniukas obolių prisidėjęs. Pusdienis Jonui kaip matai prabėgo. Per pietus vaikšto po dirbtuvę ir dalina cigarus, cigaretes, kam saldinius ir džiau-gias. Girdi, atvažiavo svečias, kurio laukęs. Viskas puiku: motina sveika, sūnus sveikas.

Baigęs darbą Jonas negaišiuoja, nekalba net su draugais. Skubinos namo. Jo draugai juokias: esą, Jonas bijo žmonos, kad nemuštų, dėlto skubinas namo. Jonukas atsako, kad dabar jo jau namie laukia net du: širdelė ir širdukas ir nei joku būdu negalys jų užmiršti.

Tėvams besidžiaugiant, laikas bėgo kaip vanduo. Mažas Jonelis jau buvo šešių savaičių.

Vieną gražų šeštadienio popietį, Negalienė, pasi-guldžius mažą Jonelį ant lovos, džiaugė, kad mažytis jau galvutę bando pakelti. Tuo tarpu, kur buvęs, nebuvo, įeina daktaras Nekutis, norėdamas pamatyti Negalių namus ir bendrai visą namuose tvarką.

Negalienė, nesitikėdama gydytojo, labai nustebė, susigėdo ir pradėjo atsiprašinėti, kad nuogą vaiką pasiguldžius ant pagalvės laiko. Daktaras, nedavęs Onytei nei baigti kalbą, pagyrė ją, kad mažam Joneliui duoda gerai pasitampyti, pažaišti, o tas labai sveika.

Atsirado ir Jonas, kuris pripuolęs prie gydytojo pradėjo siūlyti naminės, kurios pirks iš kaimyno Spritako. Bet gydytojas atsisakė priimti Jono "loską" sakdamas, kad jis visai tokio dalyko nevertas. Vienok Jonas nenusiminė, kad gydytojas nepriėmė jo "vaišių", bet su šypsena ant lūpų kreipė į gydytoją sakdamas:

— Taigi, taigi, daktar, kas bus, kad mano sūnus dar dantų neturi?"

Gydytojas pertraukė Jono kalbą garsiu juoku. — Ištikrųjų — sako Jonas, — sūnus jau šešių savaičių, o dar ne vieno danties neturi; aš maniau,

švedai. O tai buvo prieš 300 metų, kai švedai per Lietuvą traukė į Lenkiją. Ypatinai švedukalniais gausios Utenos apskritys Daugailių ir Salakų apylinkės. Salako miškuose tokių kalnelių yra keli šimtai. Pasakoja, kad juos yra palaidoti užmušti švedų kareiviai. Dabar jau Lietuvos valdžia stengiasi tas gražias senovės liekanas apsaugoti. Yra išleistas net specialus pilikalniams ir sienoms tvarkyti įstatymas. Tsb.

kad jis to laiko jau sumanim drauge prie stalo juodą duoną grauš. Reiškia, jūs sąrašai apie maistą, vaistai, vitaminai, kaip tamsta juos vadini, ir Onytės ant porčių deginamasis saulėj nieko negelbėjo.

Čia Onytė atsiliepė į savo vyrą, kad neplaukštų ko nereikia ir duotų daktarui dalyką paaiškinti.

Gydytojas lyg biskį pikelėjo, bet apsišluostęs sketaite veidą pradėjo aiškinti:

— Ponas Negali, nenusimink, jūsų sūnui dar per anksti turėti dantis. Pirmus dantis jis gaus, kuomet bus penkių arba šešių mėnesių. Dabar jo dantukai yra po smagenukais susiformavę ir, kai laikas ateis, išdygs.

Gydytojui paklausus Onytės, kaip sūnų valgydina, ką duoda ir tt. ji atsakė, kad laiko prie krūties, ką gydytojas pagyrė ir liepė duoti į dieną šaukštuką apelsino skysčio taipgi duoti šaukštuką pomdamuro skysčio, arba galima pa-

keisti — vieną dieną duoti šaukštuką apelsino skysčio, o kitą dieną duoti šaukštuką pomdamuro. Ir kasdien po truputį padauginti taip, kad vaikas, kuomet bus trijų — keturių mėnesių, apelsinų skysčio gautų apie 8 uncijas, podamuro 16 uncijų. Taipgi, reikia duoti Cod Liver Oil bent dešimt lašų į dieną ir vėliau vis daugiau kasdien. Cod Liver Oil galima duoti du kart į dieną dešimt lašų rytą ir vakarą.

Dabar to vaikučio yra labai svarbus momentas. Netik jo dantys to visko reikalauja, bet ir kaulai, nes dabar jo yra spartus augimas. Apie 5 — 6-tą mėnesį jam pradės pientiniai dantukai dygti ir teisis iki dviejų arba trijų metų, bet jau ir pastovių pirmų krūminių karūnos jau formuojasi, bet jie neišdygs anksčiau negu vaikas bus penkių šešių metų.

Atsisveikindamas su Negaliais dr. Nekutis patarė, kad jie nueitų pas dr. Tauską apelsino skysčio taipgi duoti šaukštuką pomdamuro skysčio, arba galima pa-

Žvilktelėjus į Praeitį

Pervertę savo istorijos lapus, tuojaus pastebime, kad mes lietuviai buvome persekiojami ištisus šimtmečius priešų, nuo kurių tekdavo kartais ir labai nukentėti, kartais garbingai kovą laimėti.

Kaikurie gi žinodami mūsų lietuvių karingumą, nedrįso stoti karo lauke prieš lietuvių ir pradėjo ieškoti progų, kaip prie lietuvių prieiti, prisigerinti ir tik taikiu būdu, klastingai apgauti.

Vokiečiai gavę smūgi Tannenburgo mūšy, daugiaus nebekliudė ginkluotų lietuvių, bet griebėsi kultūrinio būdu nutautinti.

Prieš šimtmečius jie Prūsų lietuviams davė įvairias stipendijas, būk tai lietuvių kalbai išmokyti, prisimesdami tikrais lietuvių tautos prieteliais. Bet jie tą darė, kad patraukus lietuvių šviesuomenę, kas jiems dalinai ir pavyko. Ir šiandien matome kokią sunkią kovą reikia vesti Klaipėdos krašte, kad atstačius pirmąją krašto padėtį, kuris buvo grynai lietuviškas, Mažosios Lietuvos kampelis.

Prieš keletą šimtmečių, lenkai jausdami, kad negalės karo lauke atsilaikyti prieš lietuvių, pradėjo ieškoti progų prisigerinti.

Lenkų karalius Kazimieras apsiaveda su Gedimino duktere Aldona. Tais laikais lenkų valstybėlė buvo mažytė, o Lietuva plati ir galinga.

Vėliaus lenkai, matydami, kad jiems labai naudinga turėti tokią galingą valstybę, sumanė prie pirmos progos, atnaujinti vie nybės ryšius.

Jaunutei Jadvygai ieško vyro. Lietuvoje kaip tik ižiūri silpnos valios kunigaikštį Jogailą, (kuris tais laikais jau po tėvo Algirdo mirties, valdė Rytų Lietuvą) kuriam ir įperša jaunutę Jadvygą už žmoną ir įdavė Lenkų karaliaus karūną.

Jogaila griebiasi jungti Lietuvą su klastingąja Lenkija.

Prasideda mūsų tautos moralė tragedija. Jogailos ainiai visiškai suriša uni-jos ryšius Lietuvą su Lenkija.

Nutautėjo mūsų kunigaikščiai, bajorai, išsižadėjo savo kalbos ir ją pamiršo. Paliko ištikimas savo tautai vargdenis sukrypusioje bakužėlėje gyvenantis lietuvis.

Nuožmi vargo našta iššaukė reakciją lietuvių kaimiečio, gyvenančio po šiaudine pastoge, nesusi-dėti su visais tais, kurie nelietuviai. Užsidaro ir neprisileidžia. Ponai keršija. Uždeda ant jo sunkią baudžiavos našta, bet jis nepabūgsta, bet ir sunkiau-

siai dirbdamas ir vargdamas, savo dalį — apdailuoja.

Laikas pagimdo iš tų varguolių narsius, karingus, drąsius Lietuvos sūrus.

Ant sulūžusių aukso karūnų, gautų nuo priešų liekanų, jų tariamos "kul-tūros", supuvusio padaro, atsikelia amžius merdėjusi, Jaunutė Nepriklausoma Lietuva.

Gyvename ypatingus laikus. Mūsų istoriniai priešai skelbia mums karą! Skelbia mums karą ne viešai, bet slapta.

Štai vokiečiai sukūrė ištisas eiles politinių organizacijų Klaipėdos krašte, pradėjo vokieinti kraštą per mokyklas, savivaldybes, teismus ir, net krašto valdininkus užkinkė sa-viems tikslams propaguoti.

Lietuva pasijudino. Ir pradėjo šluoti iš pūvančių Klaipėdos krašte kampų, vokišką elementą.

Lenkai klastingai pasigrobė Vilnių, 14 metų jį išlaikė užtvirta nuo Lietuvos "Kiniška" siena, matydami, kad nebegalės priversti Lietuvos atsiskirti Vilniaus, sumanė čiviem būdais padaryti eksperimentą ant Lietuvos.

Skaudūs Lietuvai tie eksperimentai ir jie Lietuvą šaukia būdėti.

Pirmas eksperimentas, priversti Lietuvą atsiskirti nuo visų pretenzijų prie Vilniaus, tai sudarymas Lenkų - Vokiečių vieningos tautos sutarties, nukreiptos prieš Lietuvą. Politinis lenkų politikierių manevras neprileisti sudaryti Pabaltijo valstybių Sąjungos. Žodžiu, užrubežinė tu dviejų kaimynių valstybių politika ėjo Lietuvos ne naudai.

Antras eksperimentas, tai lenkų propaganda apie taikų susitarimą su Lietuva, neatidodant Vilniaus.

Lenkų politikieriai pasidrasino lankyti Lietuvą tiesioginiu keliu: Varšuva — Kaunas, kad sudarius sau palankias sąlygas, prirengimui Lietuvos visuo-menės prie sau palankių aplinkybių, reikšti noro tartis su lenkais.

Šis antrasis eksperimentas bene bus skaudžiausias.

Juk kam paslaptis Vilniaus krašto aukos, kurios kartoja taip dažnai.

Broliai, išeiviai, sukrus-kime. Reikalaukime grąžinti Vilniaus kraštą.

J. K. Marceys.

A. M. D. G.

Amerikos Lietuvių Jėzuitų Misijonierių Maršrutas

Tėvas Antanas Mešlis S. J. Keyser Island So. Norwalk, Conn.

Rugs. 25 — Spalių 4. St. Francis Rectory, 94 Bradford St., Lawrence, Mass.

Spalių 7 — Spalių 21. St. Peter's Rectory, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

Spalių 21 — Spalių 28. St. Joseph's Rectory, 117 Lackawanna Ave., Dureya, Pa.

Spalių 28 — Lapkričio 4. Keyser Island (?)

Lapkričio 4 — Lapkričio 11. St. Ann's Rectory, 16 Dennison St., Luzerne, Pa.

Lapk. 11 — Lapkr. 18. Bellas Road, Wanamie, Pa.

Lapk. 18 — Lapkr. 25. 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Lapk. 25 — Gruodžio 2. St. Anthony's Rectory, 517 Lackawanna St., Forest City, Pa.

Gruodžio 2 — Gruodžio 9. St. Casimir's Rectory, 68 Chestnut St., Plymouth, Pa.

Gruodžio 9 — Gruodžio 16. 64 Church St., Pittston, Pa.

Tėvas Pranas Aukštikalnis (Hugal) S. J. 761 Harrison Ave Boston, Mass.

Rugs. 23 — Spalių 6. St. Joseph's Rectory, Newport, R. I.

Spalių 7 — Spalių 21. St. Peter's Rectory, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.

Spalių 21 — Spalių 28. Wernersville, Pa.

Spalių 28 — Lapkričio 4 (?)

Lapkričio 4 — Lapkričio 11. St. Ann's Rectory, 16 Dennison St., Luzerne, Pa.

Lapk. 11 — Lapkr. 18. St. Michael's Rectory, 1703 Jackson St., Scranton, Pa.

Lapk. 18 — Lapkr. 25. 190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

Lapk. 25 — Gruodžio 2. Wernersville, Pa. (?)

Gruodžio 2 — Gruodžio 9. St. Casimir's Rectory, 68 Chestnut St., Plymouth, Pa.

Gruodžio 9 — Gruodžio 16. 64 Church St., Pittston, Pa.

Gruodžio 16 — St. Casimir's Rectory, Nashua, N. H.

PRIERASAS: Gavėnios laikas šiais metais ir kitais visais užimtas.

NAUJA KNYGA
EKSKURSIJA Į LIETUVĄ
Anglų Kalboje

"AN EXCURSION TO LITHUANIA"

Labai įdomius aprašymus, apie savo kelionę į LIETUVĄ parašė A. A. Sacks. Šioje knygoje randasi atskirus skyrius apie Kauną, Vilnių, Panevėžį ir kitas Lietuvos vietas. Gera proga, ypač čia augusiam jaunimui susipažinti su jų tėvinių gimtine — tėvyne.

Ši knyga, su kietais apdarais, turi 308 puslapius, 38 gražius paveikslus ir Lietuvos žemėlapi.

KAINA \$3.00. SU PERSIUNTIMU

Pinigines perlaidas (Money Order) siųskite:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Parapijiečiai Pagerbė Savo Kleboną, Jo 20 m. Kunigavimo ir 15 m. Klebonavimo Sukaktuvių Proga

Šv. Juozapo par. (Waterbury, Conn.) parapijiečiai iškilmingai pagerbė savo kleboną kun. Juozapą Valantiejų, jo 20 metų kunigavimo ir 15 metų klebonavimo sukaktuvių proga. Čia matome vakarienės dalyvius, kurių buvo apie 650. Prie garbės stalo, pačiame vyduroje sėdi solemnizantas kun. J. Valantiejus; jo kairėje stovi vakarienės toastmaste ris kun. J. Kripas, o dešinėje sėdi Waterbury miesto majoras Hayes ir kiti garbės svečiai kunigai, daktarai, advokatai ir t. t. Vakarienės dalyviai, kaip parodo salėje laikrodžiai, buvo nufotografuoti 8:37 val. vakare, sekmadienį, rugsėjo 16 d., moderniškoje parapijos auditorijoje.

Courtesy — Waterbury — American

Visa Lietuva Laukia "Lituanicos II"

Lietuvos spauda labai nuoširdžiai rėmė antrąjį skridimą. Iš Lietuvos gauta gana daug ir aukų.

Dabar visi Lietuvos gyventojai su nepaprastu susidomėjimu laukia atskrendančio "Lituanicos II" ir jos vairuotojo leit. Vaitkaus ir nesulaukia.

Tsb rašo, kad ir "Lietuvos žmonės pradeda kalbėti, kad šiais metais jojo nebus galima sulaukti".

Žinoma, kad ne, nes ALTASS komiteto žiniomis, "Lituanica II" dar negatava, nors tam tikslui, kaip praneša, surinkta \$30,000.00.

Leit. Vaitkus, nepakeldamas žmonių kalbų ir kaltinimų, kad tik nepaliktų socialisto Grigaičio su kompanija.

Plačioji visuomenė sudėjo apie \$30,000, bet socialistų organas "Naujie-

nos" dalį tos visuomenės niekina ir šmeižia.

ALTASS yra korporacija, kurią valdo daugumojė socialistai iš "Naujiečių", kuriems ne antrasis skridimas rūpi, o tik jų pačių kromelis — socialistų organizavimas.

Nebereikalo art. A. Vanagaitis ALTASS vadina Amerikos Lietuvių Tautinio Atgimimo Socialistų Sąjunga, nes tikrenybėje socialistai ją kontroliuoja. Štai ką rašo dienraštis "Draugas" apie sutartį su lakūnu p. J. Janušausku (James):

IE SOCIALISTŲ REDAKTORIUS NORĖJO SKRISTI

"Mes turime po ranka naujieniečių sutarties su lakūnu J. Janušausku (James) kopiją, po kuria tarp kitų pasirašo "President of "Naujienos" — Lithuanian News Publishing Company P. Grigaitis."

"Šioje sutartyje, pasirašytoje 1933 m. rugsėjo 10 d., naujienie-

čiai pasižada suorganizuoti draugiją subėlimui kapitalo antrajam transatlantiniam skridimui. Sutartyje pažymėta, kad skridimas įvyks 1934 metų vasarą.

Ir kad jam finansuoti reikės apie penkiolika tūkstančių dolerių. Toje pačioje sutartyje įrašyta, kad lakūnui J. James bus mokama algos \$100.00 į mėnesį ir visi kiti ekspensai.

"Idomusia kontrakto vieta yra šeštas paragrafas, kuris taip skamba:

"If it will be possible, that together with J. R. James — Janušauskas fly Anthony Vaitkai, as radio operator. Further, if it is found possible to make a non-stop flight from New York or from Chicago, refueling the plane with gasoline this side of the ocean".

"Ši sutartis tarp naujieniečių ir lak. Janušausko aiškiai pasako, kad antrasis skridimas organizuojamas šiems, bet ne vėlesniems metams. Sulig to susitarimo skridimui turėjo užtekti \$15,000. Mūsų visuomenė sudėjo du syk tiek (\$30,000) ir dar lėktuvą nepirėngtas ir pinigų neužtenka. Tas faktas ir kelia visuomenėje abejonę apie naujieniečių nuosirdumą šiame skridimo organizavimo darbe ir apie jų sugebėjimą tokiame darbe vadovauti. Už tuos pinigus du lėktuvu buvo galima nupirkti ir transatlantiniam skridimui prirengti.

"Kad socialistai manė skridimą išnaudoti savo dienraščio stiprinimui apie tai buvo paskelbta daug faktų. Bet visų stipriausias bus tas faktas, kad jie planavo "Naujienų" redakcijos narį Ant. Vaitkai įtraukti į lėktuvą, kad lak. Janušauskas jį vežtų į Lietuvą. Pasisekus tokiame skridime, Vaitkai būtų aprašęs savo kelią "Nose". Matot koks geras skyrmus buvo sugalvotas socialistų dienraščio "biznisi" pakelti!"

Tokią tai sutartį "Naujienos" turėjo su p. James. Idomu, kokią sutartį p. Grigaitis pasirašė su leit. Vaitku?

ALTASS arba p. leit. Vaitkus, jei nori palaikyti "isuomenės pasitikėjimą, apsiginti kalbų ir įtarimų, tai nieko nelaukiant turėtų paskelbti pasirašytą sutartį arba nors jos kopiją pasiųsti laikraščių redakcijoms arba centralinėms organizacijoms.

Jeigu "Naujienos" buvo sudariusios skrymą su James'u, tai jos gali būti turėti skrymą ir su p. leit. Vaitku.

Visuomenė aukėjo antrajam skridimui, tai visuomenė turi teisę reikauti smulkmeniškų apyskaidų ir sutarties.

Piktinasi Amerikos lietuviai, kad juos taip apvydė ALTASS, bet dar labiau piktinasi Lietuvos gyventojai, kad juos apvydė skridimu ir išnaudojo.

Tsb rašo iš Lietuvos štai ką:

"Nemažai Lietuvos gyventojų piktinasi Lietuvoje paskleistomis mintimis, kad "Lituanicos II" skridimą reikia atidėti kitiems metams. Neprošali būtų priminus, kad atidėjimas gali užgesyti tą lietuvių tautos entuziazmą, kuris šiandien taip gausiai ir didingai visos Lietuvos gyventojų reiškiamas."

Kas socialistams lietuvių tauta ir jos entuziazmas!

Kaip Pasaulinio Karo metu socialistai trukdė tautiniai nusiteikusių lietuvių patriotinį ir labdarinę darbą, patys išnaudodami nesupratusią darbininkiją raudonomis knygutėmis, taip ir dabar išnaudoja visuomenę pasinaudodami Dariaus ir Girėno sukelto eutuziazmu.

Nusimaukite maską ir stokite prieš visuomenės teismą.

Darbininkas

Kuris užkemša ausis, nenorėdamas varguolių skundų girdėti, tas irgi šauks, bet nebus išklausytas.

Saliomonas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOWELL, MASS.

LDS. 97 kuopos susirinkimas įvyko rugs. 12 d. Buvo skaitytas Centro kvietimas dalyvauti organizacijos XIX seime. Nutarta seime dalyvauti.

Nariai buvo patenkinti LDS centro finansų apyskaita, kuri irgi buvo susirinkime perskaityta.

Nariai susipažinę su

Centro Valdybos paruoštu vajeus projektu, jį užgyrė.

Šiame mieste yra daug audenyčių ir lygiai kaip ir kituose tekstilės centruose, taip ir čia darbininkai streikuoja. Pirmiausiai užsitarė didesnieji fabrikai. Mažesnius fabrikus privertė uždaryti darbininkai. Kol kas čia darbininkai laikosi ramiai ir jokių riaušių neįvyko. Keletas raudonųjų bandė darbininkus sukiršinti, bet jie tuojaus pačių darbininkų buvo sudrausti.

Korup.

DETROIT, MICH.

Šv. Jurgio parapija

Pereitą vasarą pas pp. Medinius viešėjo rašytojas p. Arėjas Vitkauskas. Jis čia aplankė įdomesnes vietas ir lankėsi lietuvių parengimuose. Detroit News, rugs. 9 d. laidoje, labai gražiai parašė apie rašytojo lankymosi tikslą ir pažymėjo, kad jis renka žinias apie vieną trečdali lietuvių, gyvenančių Amerikoje, kad į rašytoją Detroitas padaręs labai gerą įspūdį, ypač automobilių industrija.

"Darbininkas" priima 1934 m. Lietuvos Paskolos Bonų kuponus už prenumeratą ir knygas už pilną jų vertę. Nukirpa 1934 m. kuponą atsiųskite

KARAS!

20-to Amžiaus Karas ant Žemės, Ore ir Jūrose

Durtavų grumtynės, nuodingi gasai, lėktavų pašovimas, artillerijos griausimai, žmonių susprogdinimas ir kitos karo baisybės vaizdžiai aprašyta W. T. SOANLON'O parašytoje ir 1-ja premija Amerikoje apdovanotoje karo apysakoje

"DIEVE, PASIGAILEK MUSU!"
(God, have mercy on us!)

400 pusl. Gražūs, tvirti apdarai. Kaina tik \$1.35 su persiuntimu. Pinigines perlaides (money order) ir savo adresus atsiųskite:

"Darbininkas"
366 W. Broadway So. Boston, Mass.

NOVENA

Prie

Sv. Pranciškaus Asyžiečio

Su

Trumpais Apmąstymais Apie Jo Gyvenimą

Parašė Tėvas Hugolinas Storff, O. F. M.

Vertė K.

Šioji knygelė tinkama pasiskaitymui per visą laiką, o ypač šv. Pranciškaus Asyžiečio NOVENOS laike.

KAINA TIK 15 CENTŲ SU PERSIUNTIMU
(Siųskite pašto ženkleliais)

PASTABA: Užsiskaitant didesnis skaičius duodama žymios nuolaidos

"DARBININKAS"

366 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Rytinių Valstybių Žinios

Waterbury, Conn.

Connecticut'o Valstybės pereitu du sekmadienių įvyko istoriniai dalykai, būtent: pirmą sekmadienį įvyko Connecticut Lithuanian Catholics' Field Day; antrą sekmadienį įvyko vakarienių klebonų kunigų J. J. Valantiejų pagerbti 20 metų kunigystės 15 metų klebonavimo ir 40 metų parapijos gyvavimo sukaktuvių proga.

Klebono Kunigo Valantiejus Sukaktuvės

Kaip garsinome šiame laikraštyje, taip tikrenbėje įvyko rugsėjo 16, sekmadienį. Rytė įvyko paties klebono Solemnizanto kunigo J. J. Valantiejus iškilmingos mišios, asistuojant kunigam daktarui Jonui Navickui ir Antanui Vaškevičiui; abu Marijonai ir iš Marianopolio Lietuvių Kolegijos, Thompson, Conn.

Pritaikintą pamokslą pasakė kunigas Jonas Ambotas iš Hartford. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Vaikučių procesija buvo gausi ir graži. Bažnytinė muzika bei iškilmingos mišios buvo labai įspūdingos.

Vakare 6 val. Naujoje salėje įvyko didžiausia iškilmingiausia šios parapijos istorijoje vakarienė. Dalyvavo apie 650 žmonių! Garbės svečių buvo daug. Vakarienė karališka. Muzika ir kalbos turiningos. Toastmasteriu buvo kunigas Kripas.

Prie garbės stalo sedėjo kunigai: Valantiejus, Kripas, Ambotas, Navickas, Bružas, Lynch, Švagždis, Mulcahy ir Cryne, Waterbury'io miesto majoras P. Hayes, Kongresmonas Edwardas W. Goss iš Washington, teisėjai McGrath ir Slavin su savo žmonomis, Morta Zaijilskienė ir Dr. Tamas Condon.

Taipgi prie garbės stalo sedėjo kunigai: Puidokas, Pankus, Litkus, M. S., Abromaitis, M. S., Kazlauskas, Vaškelis, Karlonas, Karkauskas, Vaitekūnas, Juraitis, Ražaitis, Gauronskas, Wirkus, Piechoski, Foster, Gradeckas, Vaškevičius, Carroll, Vembrė; daktarai Lynch iš Canada, Hill ir Colney (Aukštakal-

niai), Stanislovaitis, Sa-pranas, Selenas, Zeman-tauskas; advokatai Balan-da Broniška su savo žmo-na, Lukošius, šerifas Jenušaitis su žmona, detek-tyvų leitenantas Matas Balanda su savo žmona, Antanas Valantiejus su žmona, Mr. & Mrs. Ray Fanning (Waterbury American redaktorius), Mr. & Mrs. Farrington (Waterbury Democrat redaktorius), komp. Aleksis, Norkevičienė ir visa eilė kitų garbingų svečių.

Visi bei visos buvo susisėdę kai 20 jaunų mergaičių (kas reikė klebono 20 metų kunigystės skaičius ir šerifas Jenušaitis atėjo į salę kartu su Juozapu J. Valantiejū. Visi atsistojo ilgai, karštai plojo. Paskui Morta Zaijilskienė (visų komisijų pirmininkė) perstatė kunigą Kripą toastmasteriu, kuris atkalbėjo maldą ir po to visi bei visos susėdė valgė gardžius karališkus valgius. Ko ten nebūta? Ir vištienos, ir kumpio, ir dešrų, ir kavos, ir kopūstų, ir šaltos košės, ir vienu žodžiu karaliui būtų užtekę. O baltai apsirėdžiusios darbininkės it bitės lakstė ir tarnavo. Pasistiprinus ir išgėrus kavą, žmonės ramiai, patenkintais veidais, laukė kas bus toliau. Kunigas Kripas, atsistojęs prie "mike", perstatė lietuvių WATR lietuvišką radio programą.

Programą leidžiama oro bangomis kas šeštadienį po pietų 2:30 val. Pirmiausia grojo linksma polką Young Melodians' Radio Orkestras, vadovaujant Norbertui Aleksui. Šis orkestras gana gražiai pagarsėjęs. Jų yra 10.

Po to sudainuota klebono garbei "Ilgiausių metų". Visas choras dainavo ir labai gražiai, vadovaujant komp. Aleksui, kuris ir veda kas šeštadienį Radio programą per WATR. Solo dainavo gerb. Bronė Zeliuniūtė, Marcelė Andrikiūtė, ponja Sapraniene ir Natalija Plangiūtė. Norbertas Aleksis, pritariant chorui, sudainavo klasišką Sasnauskos "Karvelėli". Tas numeris man ypatin-gai patiko kaip ir "Meilė", kurią sudainavo Zeliuniūtė.

Be to, Norbertas Aleksis dar vieną smagią dainelę sudainavo, pritariant vyrų chorui.

Sesutės Stulginskaitės sudainavo duetą, kurį labai gražiai išpildė. Lilian Pukinskaitė puikiai grojo smuika ir Norbertas Aleksis paskambino solo pianu, pritariant Young Melodians' Orkestrai. Be to, vienas kvartetas, kuri sudarė Petras Lazdauskas,

Jerusevičius, Karinauskas ir Juozapas Kupstas.

Young Melodians' Orkestras grojo Aldonos Polką, vieną amerikonišką ir visas choras sudainavo Vilniaus — Navicko ir tuomi užsibaigė muzikos programa. Scena buvo išrėdyta kuopuikiausiai su klebono paveikslu ir numeriu 1894 tai parapijos įsikūrimo metai ir 1914 — 1934 (20 metų kunigystės metai, kurie buvo išrašyti didelėmis auksinėmis raidėmis); viršui "Ilgiausių metų!"

Prasidėjo kalbos. Vakaro vedėjas perstatė miesto majorą Frank Hayes. Šis žmogus yra labai artimas klebono ir lietuvių prietelis ir niekuomet neatsisako dalyvauti lietuvių parengimuose. Tą dieną jisai dalyvavo italų piknike, paskui pas žydus ir paskui po kiek laiko atėjo pas mus lietuvių ir išbuvo gana ilgai. Tai parodo ją draugiškumą ir jisai už tai visų tautų yra mylimas Waterburyje. Jisai savo kalboje labai išgyrė lietuvių, už susiklausymą su gerbiamu vadu savo klebonu. Jis klebonui pasakė labai daug komplimentų.

Kongresmonas Edwardas W. Goss iš Washington, kur jisai atstovauja Waterbury'io žmones, labai rimtai kalbėjo, ir nors jis nekatalikas, bet katalikus labai išgyrė ir džiaugėsi, kad gavo pakvietimą nuo lietuvių.

Paskui kalbėjo geri klebono prieteliai teisėjai McGrath ir Slavin. Jiedu išgyrė klebono darbštumą ir sumanumą vesti tokią didelę parapiją ir susilaukti nuo savo parapijiečių tokį karštą ir širdingą priėmimą.

Dr. Tamas Condon, Superintendent of Schools in Waterbury, senas klebono pažįstamas ir prietelis, prisiminė apie klebono jaunystę ir apibūdino jo mokslo metus ir kunigystės pašaukimą.

Kalbėjo kunigai daktarai Navickas ir Bružas, kurie kaip geri klebono prieteliai ir draugai, išgyrė klebono darbštumą ir nuopelnus Dievui ir Tėvynei.

Komp. Aleksis labai jausmingai kalbėjo apie kleboną kaip kunigą ir darbininką ir ragino jaunimą sekti jo pavyzdį — siekti mokslo ir likti lietuvių vadais.

Kun. Kripas skaitė visą eilę telegramų ir linkėjimų, tai nuo parapijos 30 draugijų, tai nuo brolių kunigų iš visos Amerikos, tai nuo profesorių, tai nuo giminių ir pažįstamų. Paskui jam buvo įteikta stambi dovana.

Gerbiamam Solemnizantui atsistojo, visi bei visos 650 žmonių atsistojo ir kaip vienas ilgai ilgai plojo.

Prabilo klebonas. Jo kalba buvo pilna dėkingumo ir kuklumo, ir prašė visų pritarimo ateityje parapijos Dievo ir Tėvyinės reikaluose.

Paskui ragino jisai visus lietuvius pasilinksinti ir suvalgyti kas liko. Visi linksminosi iki vidunakties. Šokiams grojo Young Melodians Orkestras.

Vakarienės dalyvių nu-fotografavo Bražauskas ir Waterbury American. Tilpo vietiniuose anglų laikraščiuose: Waterbury American and Republican ir Waterbury Democrat. Tilpo gražus didelis paveikslas Waterbury American su gražiu aprašymu ir net buvo anglų laikraštyje Waterbury American Lietuviškas straipsnis! Tai bene pirmą kartą anglų vietiniame laikraštyje tilpo lietuviškas straipsnis. Tai buvo nuopelnas ir sumanymas redaktoriaus Fanning, kuris prašė manęs parašyti tą straipsnį, kuriuo, žinoma, džiaugėsi visi lietuviai.

Taip ir pasibaigė ilgai laukta diena! Dar kartą linkime per šio laikraščio skiltis klebonui Ilgiausių Metų!

Šie biznierių, pavieniai asmenys ir šeimos davė stambesnių aukų: Brooklyn Baking Company, Brascos, Crema Brewing Co., Largay's Brewing Co., Waterbury Brewing Co., Diamond Ginger Ale Co., kiti davė pinigais, kaip tai: Judge McGrath (\$25), Judge Slavin \$10, Rūtelionienė \$20 ir daug kitų po \$10 ir \$5 ar mažiau.

Klebonas kun. J. Valantiejus per šį laikraštį dėkoja visiems ir visoms už tokį jam garbės suteikimą.

Lietuviai remkime tuos biznierių, kurie taip stambiai aukavo. Norėčiau visą eilę išvardinti, kurie davė kiek nors, bet kadangi bus atspausdinti lapeliai su visų vardais ir pavardėmis ir ką ir kiek aukavo ir tie lapeliai bus padėti prie durų bažnyčioje, tai čia neužimsiu vietos.

C. L. C. Sporto Olimpiada

Conn. Valstybės lietuvių jaunuoliai-lės turėjo savo trečią metinę Sporto Olimpiadą, Lake Compounce, Bristol, Conn. Diena pasitaikė graži, nei per šilta, nei per šalta. Tai buvo rugsėjo 9. Susirinko apie 4,000 lietuvių. Buvo iš visos Conn. Valstybės. Programa prasidėjo lygiai 1 valandą. Sporto Olimpiada tęsėsi iki 6 val. vakare. Jaunuoliai dalyvavo plaukimo lenktynėse, šokime, mėtyme, bėgime ir taip toliau. Taurę laimėjo Bristol'iečiai (Lithuanian Catholic Crusaders). Tai jau antras sykis. Jie išlaimėjo pirmaisiais metais, pernai New Britainiečiai. Water-

bury'ui teko antrą vietą. Nebuvo jokių nemalonumų, viskas ėjo labai sklandžiai, nes buvo iš anksto viskas parengta. Reikia labai užgirti Komisiją už tai, nes buvo malonu žiūrėti ir patiems dalyviams, kai viskas buvo gražiausioje tvarkoje.

Vakare įvyko šokiai. Šoko jauni ir seni. Grojo Black & Gold orkestras.

Komisija džiaugiasi, kad visi turėjo good time ir kad liko pelno. Buvo matyti, net ir iš kitų valstybių žmonių, kuriems tas labai patiko ir pareiškė, kad labai norėtų ir savo valstybėje tą patį matyti ir įvykdyti. Kitų Valstybių lietuvių katalikų jaunimo vadai! Jūs tą galite padaryti ką mes esame padarę. Mes jokio stebuklo nepadarėme... tiktaisi pasirūpinome ir dirbome!

Jūs tai darykite ir pamatysite, kad jaunimas nori veikti ir organizuotis, tiktaisi reikia jiems tinkamų vadų.

LIETUVOS RANKDARBIŲ PARODA NEW YORKE

Daugelis pastangų pasirodyti su lietuvių liaudies dirbiniais Amerikoje tapo apvaisinantis būsimąją didelę parodą, kuri įvyks š. m. spalio 15 d. ir tęsis iki spalio 27 d.

Paroda organizuojama komercijos pagrindais: visi (išskyrus keletą muziejinių dalykų) eksponatai bus parduodami. Paroda įvyksta pirmos rūšies New Yorke krautuvėje: B. Altman Company, kampas 34th St. ir 5th Ave. Ši krautuvė yra padariusi per Lietuvos Generalinį Konsulatą sutartį su Lietuvos "Marginių" B-ve ir "Marginiai" pristatys į parodą gražiausius ir brangiausius lietuvių liaudies artistų dirbinius: audinius, mezginius, linines staltieses, rankluosčius, aprėdus moterims ir vaikams, taipgi žaislus, lėles, piešinius, gintarus ir taip toliau.

B. Altman Co. krautuvė yra labai susidomėjusi Lietuvos dirbiniais, kaip naujiena ir tikisi, kad viskas bus ūmai išparduota, kas parodoje bus išstatyta. B. Altman Co. krautuvės viršininkai veikia kontakte su Lietuvos gener. konsulu New Yorke ir taipogi sueiti į kontaktą su lietuviškos kolonijos atstovais, kad paroda pavyktų ne vien komerciniai, bet ir socialiai.

Lietuvos konsulas savo keliu geidžia, kad į parodą atsilankytų kuoskaitlingiausiai visi šios apylinkės lietuviai, ypač jaunuomenė: nes juk ta paroda duos progos "pamatyti Lietuvą iš New Yorke". B. Altman Co. norėtų išsiuntinėti pakvietimus visiems,

kieno adresai bus žinomi; todėl, kad šį darbą palengti, Lietuvos Gen. Konsulatas prašo visų vietos draugijų, klubų ir organizacijų — atsiųsti Konsulatui savo narių adresus, sąrašus.

Laike parodos numatoma lietuviška programa. Sykiu su lietuviams parodoje dalyvaus taipgi ir estai; todėl paroda bus garsinama visoje New Yorke spaudoje, kaip "Baltic States Home Industries". Latviai šį kartą parodoje dalyvauti nespėjo, jie gal prisidės vėliau; bet su lietuviams ir estais drauge parodoje dalyvaus šveicarai.

Yra laukiama, kad paroda pavyks komerciniai, bet paroda sulauks didelę ir tautinės kultūros rolę. Pasiruoškime. Panašios parodos įvyks ir kituose miestuose, kaip Chicagoje, Philadelphia, Baltimore, Cleveland ir kitur. Yra gauta žinių, kad panašioms parodoms interesuojasi labiausiai moterų draugijos ir klubai.

Laukiame todėl, kad Didžiojo New Yorke lietuvių moterų patronizuos parodos organizuotai.

BROOKLYN, N. Y.

LEGIONIERIAI SUBRUZDO

'Antrojo Karių - Jūreivių Seimo šaukimo darbui įpusėjus, vietos lietuvių eina liegionieriams talkon: ketvirtadienį, rugsėjo 27 d., 8 val. vakare, A. L. L. Dariaus - Girėno Posto 1 Nr. bute, 262-A Humboldt St. šaukiamas moterų susirinkimas, sudaryti moterų rėmėjų būrį (Ladies' Auxiliary).

Legiono Seimas įvyks Posto bute lapkričio 18 d. 1 val. po pietų.

Iš Chicago laukiama atskrendant lakūno Antano Kielos, vieno nedaugelio amerikiečių, kurie kariau Prancūzijoje, 1920 metais nuvyko Lietuvos kariuomenėn. Apart jo, dalyvaus ir kitas lakūnas, leit. Severinas Sabas. Be to, dalyvaus ir garsusis narsuolis, Vyties Kryžiaus su kardais didvyris raitų žvalgy viršila Vladas Balčas. Laukiama stiprios atstovybės iš Chicago (kpt. P. Jurgėla, pusk. V. Rekus), iš Bostono (vyr. leit. A. O. Šalna, leit. J. J. Romanas), Philadelphia (gusaras K.

Silvinskas), Baltimore (kpt. Dr. J. A. Bučnis, adv. N. Rastenis) ir kitur.

Jau kuriasi postas New Britain, Conn. Dar prieš Seimą laukiama susikuriant postų kitose kolonijose.

Oro Skyriui talkon pasiūlė lakūnas J. Laskeris, lietuvis. Kai atsilankys lakūnas A. Kiela ir leit. S. Sabas, skyrius turės savo pasitarimą ir prisidės skraidymo mokymas.

Kitas Posto susirinkimas įvyks spalio 11 d. vakare.

K. R. J.

KOMUNISTAMS NEPAVYKO SUARDYTI PARLAMENTO POSĖDIS

Hague, Holandija — Rugs. 18 d. policijai pasisekė nugalėti po sunkios kovos grupę komunistų, kurie susėdė į 10 automobilių bandė suardyti parodą, kurioje dalyvavo karalienė Wilhemina. Ji važiuo atidaryti parlamento posėdį.

Kada posėdžių salėje karalienė pradėjo kalbą, komunistai vėl sukėlė triukšmą. Trys komunistai, parlamento nariai, buvo iš posėdžių salės išmesti ir vėliai areštuoti.

Ruduo Lietuvoje

Reguliarūs, nuolatiniai išplaukimai per COPENHAGĄ. Visi kambariai iš lauko, su maudy-nėmis.

Informaciją klauskite pas vietinį agentą arba

AMERICAN SCANTIC LINE

75 State Street BOSTON

Telephone Stagg 2-4409
NOTARY PUBLIC

ALEKS. RADZEVICIUS

GRABORIUS
402 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Priešais Apreiškimo parapijos Bažnyčią

Parsamdau Automobilius Vėtuviams, Krikštynoms ir visokiems pokyliams.

ISIGYK SAU NAMUS

I metus laiko NAMAI PA-BEANGS dvigubai. Išmintingi žmonės juos perka dabar. PIRK ir tu! Turime visokių namų: didelių, mažų, be ir su garaisiais ir darželiais. Visose lietuvių apgyventose vietose — Brooklyn, Bronx, Maspeth ir kitur. PAR-DOUAME PIGIAI ir ant leng-vų sąlygų. GALIMA PAPIRKTI UŽ MAŽĄ \$500 pradinį ĮMOKS- JIMĄ. Likutis kaip randa. Ne-praleisk šios progos! ATEIK ar RAŠYK: SAMAS WITTE — Ad-vokatas ir ANDRIUS FRANCIS — Lietuvių Skyriaus Vedėjas 1440 BROADWAY, New York, Room 2160 arba telefonuok Penn-sylvanija 6-8378. Atmink: SAVAS PAS SAVUOSIUS gauna sąžini-gą patarnavimą!

Telefonas: Plaza 1850.

IONAS GREBLIAUCKAS

Graborius ir Balsamutojas
423 S. PACA STREET,
BALTIMORE, MD.

CHAS. B. KUČAUSKAS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
ir Balsamutojas
637 S. Paca St.
Baltimore, Md.

Laidotuvėse patarnauja gerai ir pigiai. Pagrabus paruošiu. Nuo 75—100—150 ir aukščiau. Tel. — South 0083

NOTARY PUBLIC

Telefonas: STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

660 Grand Street,
BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi kopijėms duodamos mylimiems pašarvoti do-vanai. Nutildymo valandų kreip-kites pas mus. Patarnavimas yra užtikrintas ir už prieinamą kainą.